

Tiara Air half januari weer in de lucht

ORANJESTAD — Luchtvaartmaatschappij Tiara Air gaat na een onderbreking van enkele maanden half januari weer onder eigen naam vliegen. Dat laat Alejandro Muyale, directeur van het bedrijf, gistermiddag weten aan Amigoe. “We starten met vier bestemmingen, Bonaire, Curaçao, Punto Fijo en Maracaibo.”

door onze verslaggever
Nynke Wiersma

“Sinds 5 mei zijn we gestopt met vliegen en hebben we een charter gehuurd. We huurden het vliegtuig om onze service te blijven geven”, legt Muyale uit. Sinds een paar weken wordt er helemaal niet meer gevlogen door Tiara. Dit komt doordat het vliegtuig niet langer beschikbaar was. “We hadden gepland om begin deze maand de vluchten te hervatten, maar dit hebben we qua planning iets vooruit moeten schuiven”, verklaart de directeur. Momenteel is het bedrijf hard aan het werk om een positieve doorstart te maken als een betrouwbare en goede luchtvaartmaatschappij die op tijd haar vluchten uitvoert.

Hoge schulden

Tiara kwam in de afgelopen periode diep in de schulden. Eind mei stond de schuld op 39 miljoen florin. Het luchtvaartbedrijf moest al tijdens een groot bedrag ontvangen vanuit Venezuela, maar dit liet op zich wachten. Tiara kwam in de problemen en faillissement lag op de loer.

Momenteel is er een betalingsregeling getroffen die volgens Muyale redelijk wordt nagekomen. Elke zes maanden ontvangt het bedrijf een bedrag van de Venezolaanse wanbetaler. Tiara verkeert momenteel in surseance van betaling. “In 2015 willen we alle schulden terugbetalen aan onze crediteuren en de achterstanden in het uitbetalen van salarissen wegwerken.” De regering greep eind vorig jaar in met een financiële injectie van 1 miljoen dollar. Het Noodfonds Marketing en Promotie werd door de Aruba Tourism Authority (ATA) aangesproken en het geld hiervan is aan Tiara gegeven, ten behoeve van dekking door deze luchtvaartmaatschappij van haar onderhoudskosten, inspectiekosten en overige noodzakelijke operationele kosten. De wet om deze overboeking te accorderen is overigens pas deze maand goedgekeurd door de Staten.

Personeel

Door de hoge schulden moest Muyale besluiten een groot deel van zijn personeel te ontslaan om de kop

als luchtvaartmaatschappij boven water te houden. Het personeel slonk van 130 naar 70 medewerkers. Zowel piloten, bemanning als technische medewerkers moesten het veld ruimen. De gebleven werknemers hebben in de afgelopen periode niet stil gezeten. Zij ondergingen diverse cursussen en scholingen om hun kennis op peil te houden en nieuwe zaken bij te leren. Daarnaast zijn er inspecties uitgevoerd om weer up to date van start te gaan in het nieuwe jaar.

Vliegtickets

Volgens de directeur waren er geen tickets verkocht voor deze periode. “Er is niemand die deze maand met Tiara zou vliegen en dat nu niet kan doen.” Tickets voor het nieuwe jaar kunnen binnenkort geboekt worden, al is de exacte datum nog niet bekend. Mensen die in de afgelopen periode een ticket hadden, maar door annulering van de maatschappij niet konden vliegen en nog geen geld terug hebben, kunnen hier een oplossing voor verwachten. “We gaan dit per geval bekijken”, aldus Muyale. De directeur geeft aan terug te kijken op een vervelende tijd door alle omstandigheden rondom de luchtvaartmaatschappij, maar hoopt op een beter jaar.

Eerste boek Bienal Art uitgereikt

Foto: Linda Reijnders

ORANJESTAD — Het eerste boek van de Prome Encuentro Bienal Arte Contemporaneo di Caribe 2012 is gisteravond gepresenteerd. In het atelier van kunstenaar Alida Martinez (links vooraan op de foto), voorzitter van de stichting die de Bienal initieerde en organiseerde, kwamen de kunstenaars, sponsors en andere belanghebbenden bijeen die deel uitmaakten van de maanden durende kunstexposities. “Deze eerste Bienal bleek een succes en ik kan al verklappen dat er een volgende aankomt. Dat zal eind 2015 of begin 2016 zijn, maar we zijn al bezig met de eerste stappen”, vertelt Martinez tegen Amigoe. “Het is van groot belang dat de talentvolle kunstenaars die Aruba heeft een platform hebben en ook met internationale kunstenaars kunnen samenwerken op zo’n Bienal.” Het 216 pagina’s tellende boek is vanaf maandag verkrijgbaar in de boekhandels en toont uitgebreid de Caribische kunst, foto’s, workshops, achtergrond en exposities.

Schoonmaakactie ‘Dive Taskforce’

WILLEMSTAD — Ongeveer 50 vrijwilligers van tien duikscholen, die deel uitmaken van de door de belangenvereniging Chata in het leven geroepen ‘Dive Taskforce’, hebben vanochtend een grote onderwater-schoonmaakactie bij Boca Sami gehouden.

De duikers/vrijwilligers hadden zich ten doel gesteld om tegen het middaguur het rif schoon achter te laten. Ruud de Loos laat namens de vrijwilligers weten dat er ongeveer 4,5 kuub aan afval is verzameld. Onder water werden onder andere de volgende objecten aangetroffen: een matras, een videorecorder, een stoel, meerdere lege koffers, een ventilator en een grote hoeveelheid blikjes, flessen en plastic, zoals cups en bordjes. Ook aan wal vond er een schoonmaakactie plaats, waarvoor 25 personen zich vrijwillig hebben ingezet. “We hebben aan wal ook spontaan hulp aangeboden gekregen van de bewoners van Boca Sami. Men stelde zich zeer behulpzaam op”, aldus De Loos.

Foto's: Edsel Simbo

De schoonmaak richtte zich behalve op het rif, ook op het land.

De schoonmaak onder water eindigde rond het middaguur.

In totaal hebben 10 duikscholen van de Chata ‘Dive Taskforce’ meegedaan.

Studie toekomst TeleCuraçao

WILLEMSTAD — Er moet een objectief en transparant onderzoek komen naar de toekomst van tv-zender TeleCuraçao. Dit is de strekking van een motie die gisteren met dertien stemmen voor en vier tegen werd aangenomen. De motie werd aangenomen aan het eind van een openbare Statenvergadering over UTS, die werd bijgewoond door tal van werknemers van TeleCuraçao.

De werknemers van TeleCuraçao woonden massaal de vergadering bij. Onder het personeel bestaat onvrede en onduidelijkheid over de toekomst van het bedrijf, nadat de regering heeft aangegeven de tv-zender per 1 januari bij UTS weg te zullen halen en onder de overheid te zullen plaatsen. Over dit punt werden er tijdens de vergadering veel vragen gesteld. De betrokken minister, Earl Alborda (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PNP), benadrukte gisteren verschillende malen dat het streven van de overheid het behoud van banen is en dat er werk wordt gemaakt van de verbetering van het product dat door het bedrijf wordt

aangeboden.

De minister wees opmerkingen van de hand dat TeleCuraçao, als dochterbedrijf van UTS, oneerlijk voordeel zou hebben ten aanzien van andere spelers op de commerciële mediamarkt op het eiland. Volgens de minister is er sprake van een kruissubsidie van UTS aan TeleCuraçao. Ook sprak hij tegen dat de tv-zender speciale privileges zou krijgen van haar moederbedrijf ten aanzien van andere lokale media op het eiland. De Pais-fractie had al tijdens de eerste vragenronde een motie aangekondigd over deze zaak. In de motie, die gisteren werd aangenomen, maakt Pais zich sterk voor een gedegen analyse

van hoe het er aan toe moet gaan bij TeleCuraçao in de toekomst. “Moet TeleCuraçao een 100 procent commercieel station worden, zonder enige privileges van de staat, of moet het een niet-commerciële openbare zender worden”, was de vraag die in de motie aan bod kwam.

Balborda had gedurende de vergadering gisteren een kort onderhoud met het toegestroomde TeleCuraçao-personeel. Hij stelde bereid te zijn om naar hen te luisteren en dat de plannen van de overheid niet in sneltreinvaart zullen worden uitgevoerd. De minister zal aanstaande donderdagochtend met het personeel van de tv-zender om de tafel zitten.

Zie ook pagina 7:
Staten: UTS moet op zoek naar strategische partner

Geen Ñapa

Zoals de trouwe Ñapa-lezer zal opvallen, is er vandaag geen zaterdagbijlage. De Napa heeft kerstvakantie. In het nieuwe jaar verschijnt de wekelijkse bijlage weer vanaf 10 januari. De Napa wenst alle lezers prettige feestdagen en een voorspoedig 2015 toe!

the plaza CAFE
Iedere dag hebben wij een heerlijke
Hollandse daghap voor \$10,-
Morgen hebben wij een
lekkere Hollandse stamppot

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setamet.aw website: <http://www.favi.org>

Donkey Sanctuary Aruba

Come and visit us.....

**Job
Opportunity**

DIVI RESORTS
Vacation Ownership

MANY REASONS TO JOIN THE NEW DIVI RESORTS
VACATION OWNERSHIP TEAM NOW...

WE ARE LOOKING FOR:
IN-HOUSE SALES EXECUTIVE

REQUIREMENTS:

- TIMESHARE SALES EXPERIENCE
- HOSPITALITY EXPERIENCE
- POSITIVE ATTITUDE
- MUST BE A TEAM PLAYER
- FLUENT IN ENGLISH, SPANISH AND DUTCH

Nieuw op Aruba

RokTV met 500+ live TV
kanalen; Nederland 1,2,3;
RTL 4,5,7 en SBS 6. Fox
Sport eredivisie HD,
Theaterfilms, Adult, Youtube
en nog veel meer! Bel of
whatsapp op 7438673

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

**SNOEIEN VAN PLANTEN
ONKRUID VERWIJDEREN
PEST BESTRIJDING
TUIN ONDERHOUD**

**Quality
Garden Care**

7397943
QSERVICIARUBO@GMAIL.COM

**pa trabao
TRAMPOLIN**

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

BINGO!
café &
restaurant

Bedieningsmedewerk(st)ers gezocht

Passie voor de horeca, een echte teamplayer en
niet bang om te knallen!

Dan zijn wij opzoek naar jou!!

Kom even langs op Palm Beach 6-D of bel naar
586-2818

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, St. Maarten en van
Bonaire, St. Eustatius en Saba is belast met de rechtspraak in het gehele Caribische
gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden.
Het Gemeenschappelijk Hof werkt als een verzelfstandigde organisatie ter verdere
professionalisering en efficiëntie van de rechtspraak.
Voor het Gemeenschappelijk Hof, standplaats Aruba roepen wij kandidaten op voor de
volgende functie:
GERECHTSSECRETARIS (FISCAAL JURIST)

In deze uitdagende functie ben je belast met het verlenen van juridische en organisatorische
ondersteuning bij de voorbereidingsfase, zittingsfase en de afdoeningfase van complexere
belastingzaken. De werkzaamheden worden verricht met een grote mate van zelfstandigheid.

De functie:

- Het inhoudelijk voorbereiden van de zitting;
- Het bestuderen en vermelden van de relevante jurisprudentie en literatuur;
- Juridisch inhoudelijk analyseren en beoordelen van dossiers van complexe zaken aan de
hand van wet en regelgeving en jurisprudentie;
- Het verrichten van zaakoverstijgend onderzoek;
- Het optreden als griffier tijdens zitting;
- Het optreden als volwaardig gesprekspartner in de raadkamer;
- Het concipiëren van de beslissing in de vorm van een vonnis/beschikking/uitspraak op
basis van wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Wat wordt van U verwacht:

- Afgeronde universitaire studie fiscaal recht;
- Ruime werkervaring in een fiscaal juridische functie;
- Vaardigheid in de voorbereiding van complexere gerechtelijke procedures en in het
formuleren van juridische adviezen en vonnissen;
- Vaardigheid in het ontwikkelen, uitdragen en verdedigen van beleid;
- Kennis en inzicht in het kunnen toepassen van formeel en materieel recht, jurisprudentie
en overige regelingen;
- Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
- Analytisch vermogen;
- Zelfstandigheid, integriteit.

Arbeidsvoorwaarden:

- Secundaire arbeidsvoorwaarden conform het personeelsreglement 2010 van het
Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
- Een medische keuring en een antecedentenonderzoek maken deel uit van de
sollicitatieprocedure.

Als u geïnteresseerd bent in deze functie, dan kunt u uw belangstelling kenbaar maken
door uw sollicitatie met cv uiterlijk maandag, 29 december 2014 in te dienen bij dhr. F.
Kross, Vestigingsmanager van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, te J.G.
Emanstraat 51. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mw. H.P. Croes-
Kelly, Medewerker Personeelszaken, telf.: +297-5265432.

FAA
FUNDACION AUTISMO ARUBA

**Visit
our website**
AMIGOE.COM

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

**Fundacion
Alzheimer**
Aruba

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till December 17

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
TOP FIVE daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:45 EXODUS: GODS & KINGS 3D daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:15	TOP FIVE daily: 7:00 9:30 matinee: 2:15 4:30 late show: 12:00 EXODUS: GODS & KINGS 3D daily: 4:45 8:00 matinee: 2:15 late show: 11:30
THE HUNGERGAMES: MOCKINGJAY PART 2 daily: 6:00 8:45 matinee: 12:30 3:15 late show: 11:30 BIG HERO 6 IN 2D daily: 4:30 matinee: 12:00 2:15	THE HUNGERGAMES: MOCKINGJAY PART 2 daily: 5:30 8:30 matinee: 2:00 late show: 11:45 BIG HERO 6 IN 2D daily: 2:00 matinee: 2:00
JOHN WICK daily: 7:00 9:30 late show: 11:45 INTERSTELLAR daily: 4:00 7:30 matinee: 12:30 late show: 11:00	JOHN WICK daily: 9:15 late show: 12:00 INTERSTELLAR daily: 5:45 matinee: 2:00 late show: 11:15
PENGUINS OF MADAGASCAR IN 2D daily: 6:30 matinee: 12:00 2:15 HORRIBLE BOSSES 2 daily: 16:45 9:15 late show: 11:45	PENGUINS OF MADAGASCAR IN 2D daily: 2:00 4:15 matinee: 6:30 9:00 late show: 11:30 EXODUS: GODS & KINGS 2D daily: 5:00 8:15

MATINEE: SAT - SUN & WED | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

NO ENFRENTA CANCER DI PECHO BO SO

Adress: Sabana Blanco 8 Tel: 588-9999

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
MaryJoan

cu Garage **Cordia**

HO HO HO

50 Aña

CELEBRACION COMPLETO!

**Habri bo 2015 den
bo auto nobo nobo**
y cuminsa celebra cu nos
nos 50 aña di aniversario!

Cumpra bo auto awo y
cuminsa paga na **Maart 2015**

 En bes di un basket, un bahal yena di producto pa celebra Pasco	 Servicio di mantencion pa bo Toyota di 3 pa 5 aña	 Ricibi placa CASH pa shop y cumpra regalo
--	--	--

Tin condicionnan aplicabel!

f CordiaAruba | toyotaaruba.com | Camacuri 8. Oranjestad, Aruba. Tel: (297) 528-4455

‘Genoeg cliënten om 5 dagen per week open te zijn’

Centro di Memoria wil geheugenproblemen snel vaststellen

ORANJESTAD — Cliënten zijn na twee weken proefdraaien al zeer te spreken over de zorg die Centro di Memoria biedt. Nu de poli sinds gisteren officieel geopend is, kunnen ouderen met geheugenproblemen hier één dag per week terecht. Centro di Memoria is de eerste geheugenpoli in Nederlands Caribisch gebied.

door **Leanne van Spronsen**

“Als land, als Arubanen, kunnen we daar gerust trots op zijn”, vindt Nienke Gonzalez, specialist ouderengeneeskunde. “Hierin kunnen we een voorbeeld zijn voor andere eilanden.” Psycholoog Gyseth Nüesch is werkzaam bij Stichting Cas Marie en vanaf het begin betrokken bij het oprichten van de poli. “Als een cliënt hier binnenkomt, wordt hij of zij gezien door een verpleegkundige, een arts en een psycholoog. Dat gebeurt allemaal op één dag. Het streven is om dan binnen twee weken een diagnose of advies te kunnen geven. Daarna volgt een gesprek met de cliënt en nazorg.”

Multidisciplinair

De problematiek van de cliënt wordt in een multidisciplinair overleg (mdo) besproken door alle specialisten en dat heeft veel voordelen, ook voor het personeel. Gonzalez is trots

op Centro di Memoria. “Het heeft een enorme meerwaarde voor zowel de ouderen als de specialisten. Door kennis aan elkaar over te dragen en samen te werken, kunnen we ouderen maximale kwaliteit van leven bieden. Ik vind het heel leuk om op deze manier mijn werk te kunnen doen.” Dat beaamt ook Sandro Waterloo, internist ouderenzorg, of zoals hij zelf zegt: geriater. “Het hoofdprobleem waar mensen hier mee binnen komen, is het geheugen. Maar dankzij een multidisciplinaire samenwerking komt vaak meer boven water of ontdekken we problemen die niet gerelateerd zijn aan het geheugen.” Zo werd recent bij een oudere een hartritmestoornis ontdekt. “Er zijn al wel voorzeningen en er is al wel zorg. Maar we willen al die stipjes met elkaar verbinden en laten organiseren als een netwerk.”

Voldoening

“Hoe meer we als collega’s samenwerken, hoe beter de zorg

is die we kunnen verlenen”, voegt Sabrina Sonenstein daaraan toe. Sinds vier jaar is zij als psycholoog werkzaam bij Saba. “Het werken op de geheugenpoli geeft voldoening. Ik kan nu veel meer doen met cognitieve prikkeling. We kunnen leuke projecten starten op deze manier. Ik vind het een uitdaging en een vernieuwing binnen de ouderenzorg.”

De pas afgestudeerde psycholoog Nikki de Rooij is net op het juiste moment bij Saba terechtgekomen. “Ik werk hier als vrijwilliger om ervaring op te doen. Zelf studeerde ik af op jong dementerenden, maar dit is ook erg interessant.” Een project als Centro di Memoria vindt ze geweldig. “Het is heel speciaal om dit mee te mogen maken.”

Mantelzorgers

Nüesch wil zich via de poli zijdelings inzetten voor mantelzorgers. “Zorgen voor iemand met dementie vraagt om kennis en een speciale aanpak. Doordat veel mantelzorgers te weinig verstand hebben van deze problematiek, raken ze gestrest en ontstaan er vervelende situaties. En dat is dan weer een factor voor het ontwikkelen van

Hans Rokebrand spreekt de genodigden toe gisteren tijdens de officiële opening van de geheugenpoli.

psychische problemen en dementie.”

En bijna iedereen krijgt daar op een dag mee te maken. Hetzij in de familiekring of persoonlijk. Door de vergrijzing en ongezonde levensstijl van veel Aruba-

nen zal het aantal ouderen met cognitieve problemen alleen maar toenemen.

Hans Rokebrand, directeur van Saba, ziet daar dan ook een grote taak voor de geheugenpoli. “Nu kunnen we

tien personen per dag behandelen.

We zijn één dag per week open, omdat meer financieel niet haalbaar is. Maar er zijn genoeg cliënten om vijf dagen per week open te kunnen.”

Cruisehaven moet in 2020 klaar zijn voor megaschepen

ORANJESTAD — De cruisehaven van Oranjestad moet binnen enkele jaren klaar zijn om megacruise-schepen, zoals de nieuwe Oasis Class en Quantum Class van maatschappij Royal Caribbean, aan te kunnen. Schepen van deze klassen worden vermoedelijk rond 2020 in gebruik genomen in het Caribische gebied.

Binnen afzienbare tijd gaat Royal Caribbean in de Cariben varen met de Freedom Class. Ook deze grote schepen stellen bepaalde minimumeisen aan cruisehavens. Directeur van havenautoriteit APA, Jossy Figaroa, vertelt dat zowel de vaargeul als de ingang van de haven volgens Royal Caribbean straks 200 meter breed moet zijn en een diepgang moet hebben van min-

stens 12,5 meter. De diepgang daar voldoet Aruba nu al aan, aldus de directeur. Wel moet er gebaggerd worden omdat in de loop der jaren zich zand verzamelt in de vaargeul waardoor deze minder diep wordt. De ingang van 200 meter wordt de vaargeul als de ingang van de haven volgens Royal Caribbean straks 200 meter breed moet zijn en een diepgang moet hebben van min-

cruisemaatschappij in dit gebied wil varen, is een delegatie van APA, samen met een ingenieur van Dienst Openbare Werken (DOW) naar Miami gevlogen om te vergaderen met vertegenwoordigers van Royal Caribbean. Uit deze gesprekken is geconcludeerd dat baggeren in 2015 nog niet noodzakelijk is. Het cruiseschip Royal Princess doet Aruba al aan en ondervindt geen problemen bij het in- of uitvaren. Cruiseschepen van de Freedom Class zijn praktisch even groot en zullen dus ook geen problemen opleveren. Wanneer schepen van de Oasis- en Quantum-

klasse gaan varen, dan is het wel noodzakelijk om de vaargeul voldoende diep te maken en zand weg te baggeren. Bij harde wind moet de kapitein van het schip namelijk voldoende ruimte hebben om het schip te kunnen manoeuvreren. Aan wal hoeven slechts kleine aanpassingen gedaan te worden. Zo moeten de megaschepen goed kunnen worden afgemeerd en moeten ankerlijnen van het schip aan speciale ankerpunten aan wal worden bevestigd. APA wacht momenteel op bericht van Royal Caribbean voor de exacte specificaties van de ankerpunten. De onderhoudswerkzaamheden aan de vaargeul en andere noodzakelijke aanpassingen worden waarschijnlijk in 2017 uitgevoerd.

DOW is bezig met voorbereidend werk hiervoor. Figaroa hoopt dat alle voorbereidingen op tijd afgerond zijn, zodat in 2017 het baggerwerk zonder problemen uitgevoerd kan worden. De APA-directeur hoopt wel dat toekomstige cruiseschepen niet nog groter worden. Want er zijn maar weinig havens ter wereld die zo'n capaciteit hebben. Hij legt uit dat de route langs de zuidelijke Cariben relatief kostbaar is voor cruiseschepen vanuit de VS. Cruisemaatschappijen willen daarom meerdere bestemmingen hebben om aan te merken.

Veel burgers met verlopen rijbewijs

ORANJESTAD — Meer dan 7000 mensen hebben een opfriscursus moeten doen om een nieuw rijbewijs te krijgen. Hun rijbewijs was meer dan een jaar verlopen.

Zodra het rijbewijs langer dan een jaar is verlopen, moet de eigenaar verplicht een opfriscursus volgen om het te verlengen. Een slechte zaak, vind inspecteur Richard Muller van de verkeerspolitie. Het betekent namelijk dat veel mensen niet op hun rijbewijs letten.

Maar er zit volgens Muller ook een positieve kant aan het grote aantal mensen met lang verlopen rijbewijzen. De verplichte cursus biedt gelegenheid voor burgers om zich opnieuw bekend te maken met (eventueel gewijzigde) verkeersregels. In de loop van de jaren zijn namelijk veel regels veranderd en aangepast waardoor de opfriscursus volgens Muller geen kwaad kan.

Nieuw rijbewijs

Sinds kort kent Aruba een nieuw rijbewijs. Waar iedereen eerst een roze papiertje en vervolgens een roze pasje had, wordt dat bij iedereen vervangen door een wit pasje. Voorheen kwamen de pasjes uit Nederland en werden naar

Richard Muller met het nieuwe rijbewijs en de controlelamp

Aruba verscheept. Om de kosten te drukken worden pasjes nu op Aruba gemaakt met speciale apparatuur hiervoor. De investering was volgens Muller relatief laag. Ook omdat de machines geleased worden. Overigens is het bedrag dat neergeteld moet worden voor een rijbewijs gelijk gebleven: 50 florin. De veiligheid van de nieuwe rijbewijzen is volgens Muller prima in orde. Hij geeft toe dat alles nageemaakt kan worden maar dat er veel aan gedaan is om vervalsing zo moeilijk mogelijk te maken.

Agenten zijn bovendien uitgerust met speciale lampen waarmee de echtheid van het rijbewijs gecontroleerd kan worden.

‘Geen oog was meer droog in de rechtszaal’

4,5 jaar cel geëist tegen Gusto-portier

ORANJESTAD — De klap die Gusto-portier R.V.J. (28) uitdeelde, was fataal voor het slachtoffer. Dat blijkt uit onderzoeksuitslagen die gisteren tijdens de behandeling van de strafzaak naar voren kwamen. Het Openbaar Ministerie (OM) eist dan ook 4,5 jaar gevangenisstraf. Tijdens de inhoudelijke behandeling van de zaak hield haast niemand het droog, de verdachte vroeg meerdere malen huilend om vergiffenis. De rechter doet op 23 december uitspraak.

door onze verslaggever
Nynke Wiersma

De portier wordt verdacht van zware mishandeling met de dood tot gevolg van de 21-jarige medicijnenstudent S.S.H. in de nacht van 24 februari. Het slachtoffer overleed enige tijd later. Lang was onduidelijk of de klap van de portier ook echt de doodsoorzaak was. Meerdere malen werd de inhoudelijke behandeling van de zaak verschoven. De reden hiervoor was het ontbreken van de onderzoeksuitslagen van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) naar de exacte

doodsoorzaak van de medicijnenstudent H. De vraag was of de klap van de portier die hem fataal werd of misschien toch de klap van de val uit de auto enige minuten later. Uit het onderzoek blijkt nu dat de klap dusdanig hard is geweest dat de hersenen klem zijn gaan zitten. Chris Lejuez, de advocaat van de verdachte, legt uit dat dit vaker voorkomt bij een harde klap en dat de druk ervoor zorgt dat hersenfuncties uitvallen met de dood tot gevolg. “Hij blijkt erg sterk te zijn, hij heeft namelijk nooit een vechtsport of iets dergelijks beoefend”, aldus de ad-

vocaat. De verdachte legt zich neer bij de feiten en heeft zich niet verweerd tegen het rapport. De rechter bepaalt op 23 december de definitieve straf.

Emotioneel

Volgens de advocaat van de verdachte komt het maar zelden voor dat de sfeer in de rechtbank zo emotioneel is. “Geen oog was meer droog in de rechtszaal en er werd luid gehuild, het was erg emotioneel”, aldus Lejuez. De moeder van het slachtoffer vroeg het woord en vertelde hoe ze het verlies van haar zoon ervaart. Hoe hij degene was waar ze haar hoop op vestigde aangezien hij medicijnen studeerde en een goede toekomst had kunnen hebben als arts. Ook de verdachte stelde zich zeer kwetsbaar op. “In de rechtbank dien je je altijd te richten tot de rechter, maar de verdachte vroeg of hij zich mocht richten tot de familie

van het slachtoffer”, vertelt Lejuez. Gusto-portier J. vroeg de familie huilend of ze hem op een dag willen vergeven. Later wendde hij zich tot zijn eigen familie en daarna tot het ‘Arubaanse volk’ om vergiffenis te vragen en zijn excuses aan te bieden. “Het was nooit mijn bedoeling om iemand van het leven te beroven”, hilde de verdachte.

Persoonlijk gesprek

Na de inhoudelijke behandeling vroeg de tante van het slachtoffer om een persoonlijk gesprek met de verdachte. Hierbij waren de advocaat van de vrouw, Lejuez, de officier van justitie en de beveiliging aanwezig. “De tante van het slachtoffer vertelde de verdachte wat op haar hart lag. Daarna werd portier J. gevraagd of hij hier nog iets of wilde zeggen, maar hij was gebroken van emotie”, aldus zijn advocaat.

Slachtoffer explosie Calabas overleden

ORANJESTAD — De man (50) die dinsdagochtend ernstig gewond raakte bij een explosie in een woning op Calabas, is gistermiddag in het ziekenhuis in Colombia aan zijn verwondingen bezweken. Maurice Ostendorf liep bij de explosie, vermoedelijk een gasexplosie, zware brandwonden op en werd dezelfde dag nog met een ambulancevliegtuig naar Colombia vervoerd. Dat is gebruikelijk bij ernstige brandwonden, gezien de specialistische zorg die ze daar kunnen bieden. Het mocht echter niet meer baten. Over de oorzaak van de explosie is nog niets bekend gemaakt. Wel is duidelijk dat de gasfles niet is ontploft.

IN HET KORT

Bedreiging

Twee jongedames in Savaneta hielden zich schuil voor een jongeman die hen bedreigde zou hebben met een vuurwapen. De bedreiger woont in de buurt en een van de dames verzegelde de opgeroepen politie en identificeerde hem. Hij ontkenste alles, had wel woorden gehad, maar had zeker geen vuurwapen in zijn bezit. Hij werd gefouilleerd en er werd inderdaad geen vuurwapen aangetroffen. De rust was weer hersteld.

Boze vrouw

De politie kreeg een melding over een vechtpartij bij EPB San Nicolas. Daar was het echter rustig. Er stond wel een kleine groep jongens, maar die was niet in het bezit van vuur- of steekwapens. De bewoner van een pand aan de Caya Jose Geerman verscheen ten tonele.

Zij zei dat de jongens stenen op haar dak hadden gegooid, ze wilde met de jongens vechten. De jongens werden verwijderd maar vervolgens richtte de vrouw haar woede op de agenten en sprak ‘onbeleefde woorden’. Daarna vertrok zij weer.

Middelvinger

Toen een politiepatrouille door Savaneta reed stak een meisje haar middelvinger op. Dat accepteerden de agenten niet. Ze spraken haar streng toe en zochten vervolgens contact met de directeur van haar school. Die zal ook de moeder van het wicht informeren over dit onacceptabele gedrag.

Vernielde hond

Een bewoner van Piedra Plat verliet zijn woning en liet zijn hond in levende staat op het erf achter. Toen hij terugkwam moest hij evenwel constateren dat de hond dood was. Nadere beschouwing bracht een wond aan het licht, waardoor het dier waarschijnlijk was doodgebloed. De politie herkende de wond als een schotwond, waarschijnlijk veroorzaakt door een luchtdrukgeweer. Aangifte van vernieling werd opgenomen.

Politiecontrole

Een grote controle bij Palm Beach kende een opbrengst van 106 bekeuringen. Voor de bekende zaken als de afwezigheid van een keuringskaart, verzekering en dergelijke maar dit keer ook voor het niet aangeven van richting bij het afslaan. Met dit laatste heeft de politie waarschijnlijk een grote inkomstenbron aangeboord.

Aanval met bezemsteel

In Noord trof de politie een man aan die behoorlijk gewond was aan zijn hoofd. Zijn neef trachtte de schade te beperken door met een T-shirt de wonden te bedekken. De man verklaarde dat hij gewoon wat zat te zitten toen onbekenden hem op zijn hoofd sloegen. In de nabijheid van de man werd een bezemsteel gevonden die waarschijnlijk gebruikt is voor de aanval. Het slachtoffer werd naar de spoedeisende hulp gebracht.

Kijk mij eens

'Je moet ambiente hebben'

Talenten op Aruba. Ze zijn overal te vinden. Zij storten zich in het leven, of het nu sport, kunst, uitgaan, lezen, muziek of juist de donkere kant van de samenleving is. Het is aan hen. Voor diegene die haar of zijn talent benut, maakt Amigoe een plekje vrij. Beklim het podium en vertel over je passie.

door onze verslaggever
Marloes van Zeeland

Deze week kan de 'Kijk mij eens' beter omgedoopt worden tot de 'Kijk ons eens'. Eveline Rasmijn vertelt *Amigoe* alles over de zanggroep Gaita Ritmico die ze begeleidt. Tijdens het interview spreekt ze over het ontstaan van de groep, de toekomstplannen en de drukte

in het huidige feestseizoen.

Wie ben je?

"Mijn naam is Eveline Rasmijn. Mijn functie is het begeleiden van de groep Gaita Ritmico. Dat doe ik al sinds de oprichting van de groep zo'n zes jaar geleden. Daarnaast verzorg ik boekingen en ben ik contactpersoon voor de groep."

Hoe is het begonnen?

"In mijn familie was het jaarlijks een vaste traditie dat iedereen met kerst bij elkaar kwam. Dan maakten we muziek, speelden we op instrumenten en zongen we liedjes met elkaar. Op een bepaald moment ontstond het idee om een groep te vormen. Ik had de financiële middelen om instrumenten te kopen en zo was Gaita Sabroso geboren. Dat is nu zes

jaar geleden." Die groep bestond niet alleen uit familie, maar ook vrienden en kennissen waren welkom, vertelt Rasmijn. "Niet iedereen kende elkaar heel goed van tevoren, dus dat was even afwachten. Maar het pakte goed uit. Op dit moment zijn we met vijftien leden. Vier daarvan zijn zangeressen, de rest bespeelt een instrument. Van piano en synthesizer tot basgitaar en tambor, we hebben het allemaal." In eerste instantie trad de groep op onder de naam Gaita Sabroso, dit jaar kwam daar echter verandering in. "Zes jaar geleden paste Gaita Sabroso goed bij de groep. Dit jaar hebben we besloten de naam te veranderen. De reden daarvan is voornamelijk omdat zes jaar geleden iedereen nog een stuk jonger

was. Nu is iedereen volwassen en de naam werd letterlijk een beetje te klein voor ons. We zochten iets moderners, daarom werd het Gaita Ritmico. Dat vonden we een mooie naam."

Wat zien we op de foto?

"De foto met de kerstbomen is eind november gemaakt. Toen traden we op bij een evenement dat werd georganiseerd voor Hilward Croes. Op de tweede foto zie je de groep in actie vorig jaar. Dat was tijdens een evenement voor kinderen die niet zo veel hebben. Zij kregen speciaal voor kerst een diner en een geschenk van een stichting. Wij hebben daarvoor een gratis optreden verzorgd, als ons cadeau voor hen."

Wat is je wens voor de toekomst?

"Nu we een andere naam

hebben willen we graag ook een nieuwe cd uitbrengen. Het is nu twee jaar geleden dat we voor het laatst een cd hebben uitgebracht. Helaas kost het erg veel. Daarom organiseren we eens per jaar een fundraising. Een compositie kost ongeveer 300 à 400 gulden, daar komt het arrangeerwerk nog extra bij. Dat kost ongeveer 450 gulden per liedje. En dan moet je natuurlijk ook de cd nog laten drukken. Dat kost ongeveer zeven gulden per cd. Als je dan een hele cd wil maken bestaande uit acht nummers ben je een flink bedrag kwijt. Gelukkig krijgen we goede hulp van Lorena Schwengle. Zij is componiste en helpt de groep heel goed met hele mooie liedjes. We werken graag samen met haar. Net als met Dimitri Frans. We werken al een aantal jaar goed samen. Maar het blijft moeilijk, want het is ook hun werk en zij moeten er natuurlijk ook aan verdienen." Rasmijn vertelt dat het de laatste jaren lastig is om betaalde optredens te krijgen. "We zitten in een moeilijke financiële situatie

op het eiland. Niet iedereen kan betalen voor een optreden, omdat ze weinig hebben om mee te betalen. Volgend jaar hopen we genoeg te hebben gespaard om een cd uit te brengen. Daar ligt nu onze focus op. Dat is ons doel. Daarnaast willen we natuurlijk veel blijven optreden." De saamhorigheid binnen de groep is dat wat de groep onderscheidt van de rest denkt Rasmijn. "Voor ons staat vriendschap en plezier op nummer één. Het is leuk om samen uit te gaan, na een optreden zitten we altijd nog even samen. Even nagenieten van de avond, een beetje napraten. Voor ons geldt dat we ermee bezig zijn omdat we het leuk vinden om te doen. Daarom doen we ook aan charity zoals het evenement voor kinderen."

Wat heb je nodig om jezelf verder te ontplooiën?

"De meeste groepen denken dat je om goed te zijn alles perfect moet doen. Maar voor ons is dat niet zo. Het is veel belangrijker dat je plezier hebt in wat je doet. Je moet de juiste *ambiente*

hebben. Het is niet alleen maar het verzorgen van een goed optreden, je moet genieten en ervan houden. Sommige mensen treden op voor het geld, Gaita Ritmico doet het voor het plezier. Ik zou niet meer zonder de groep kunnen."

Een specifieke mooiste herinnering heeft Rasmijn niet. "Het is moeilijk om te zeggen welke herinnering het mooist is. Elk optreden is voor mij een mooie herinnering. Die sfeer, de ambiente, het is gewoon leuk. Elk jaar weer opnieuw. Wij Arubanen houden van *paranda*, gewoon lekker feestten, dat is Gaita. We gaan van het ene optreden naar de andere, maar kijken ook graag bij anderen. We blijven ermee bezig." Rasmijn heeft namens de groep nog een boodschap aan alle lezers van *Amigoe*. "Tot slot wil ik namens Gaita Ritmico iedereen hele fijne feestdagen en een mooi nieuwjaar wensen. Een jaar zonder ruzie, zonder strijd, zonder spanning tussen de gaitagroepen. Uiteindelijk doen we allemaal dat waar we plezier in hebben"

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

☎ 583-8383

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacié (coördinator)
Linda Reijnders
Jackeliene Geeve
Mirte de Rozario
Nynke Wiersma
Nico van der Zee (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulima Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
ltatorre@amigoe.com
Jamey Baire
jbair@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulima Kock
abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over verzorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com.

Caribbean Cinemas
100% Digital HD

MEGAPLEX 8
caribbeancinemas.com/aruba

LIKE OUR NEW FACEBOOK PAGE
Caribbean Cinemas Aruba

THE MOST SPECTACULAR THEATRICAL EVENT
RETURNS TO THE BIG SCREEN OF CARIBBEAN CINEMAS

**The Met
ropolitan
Opera** HD LIVE

NEXT SATURDAY

WAGNER
**Die Meistersinger
von Nürnberg**
DEC 13 1:00PM LIVE

Exclusively at **CARIBBEAN CINEMAS**, you can experience this grand presentation transmitted **LIVE** in more than **2,000** Movie Theaters in **69 Countries** around the world, directly from **The Metropolitan Opera House** in New York.

SEASON 2014-2015

WAGNER Die Meistersinger von Nürnberg JAN 24 1:00PM ENCORE	ROSSINI La Donna del Lago MAR 14 12:55PM LIVE MAR 25 6:00PM ENCORE
LEHAR The Merry Widow JAN 17 1:55PM LIVE JAN 28 6:00PM ENCORE	MASCAGNI/LEONCAVALLO Cavalleria Rusticana / Pagliacci APR 25 12:30PM LIVE MAY 6 6:00PM ENCORE
OFFENBACH Les Contes d'Hoffmann JAN 31 1:55PM LIVE FEB 11 6:00PM ENCORE	
TCHAIKOVSKY/BARTOK Iolanta / Bluebeard's Castle FEB 14 1:30PM LIVE FEB 25 6:00PM ENCORE	

**The Met
ropolitan
Opera** HD LIVE

AT CARIBBEAN CINEMAS MEGAPLEX 8, PALM BEACH PLAZA
TICKETING INFORMATION

586-0074 - Monday to Friday - After 3:30 PM
- Saturday and Sunday - After 1:00 PM

AWG 50,00 Adults Per person, per function.
AWG 45,00 Seniors Tax included.

ENCORE PRESENTATIONS SUBJECT TO CHANGE

The Met: Live in HD series is made possible by a generous grant from its founding sponsor
The Neubauer Family Foundation - Global corporate sponsorship of The Met Live in HD is provided
by **Bloomberg** - The HD Broadcasts are supported by **Toll Brothers**

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

cazv

Garantie voor goede zorg

Bijdragend aan mijn gezondheid

Vanaf 1 december 2014 is de "health tax" ingevoerd,
een belasting van 1% bij aankoop van een product of dienst.

Deze inkomsten zijn bestemd voor AZV, die er sinds 2001 voor zorgdraagt dat iedereen
die op Aruba woont verzekerd is voor medische zorg.

Verzekerden van AZV kunnen vandaag de dag rekenen op:

- Dialyse behandeling
- Nefrologie (nieren)
- Verder gevorderde oncologie
- Avastin injecties (voor zicht) op Aruba
- Diabetisch centrum
- En nog veel meer...

Samen dragen we bij aan onze gezondheid!

Rumbastraat 21, Oranjestad
Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas

527 9900
info@uozav.aw

7.30 am - 4.00 pm

facebook.com/azvaruba

Salud!

Op een impulsarme feestmaand! (2)

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

De feestelijkheid van de decembermaand gaat gepaard met ongekende marketingoffensieven van de retailbranche. De sales designers van moderne strategieën en tools varen wel bij de ongelimiteerde mogelijkheden die het continu online zijn van de Mens 3.0 hen biedt. Multi channel approach, branded content, tailored advertising, corporate identities die (ogenschijnlijk) aansluiten bij de values van de potentiële klanten, muziek- en sporthelden als brand ambassadeurs, zijn alle zeer effectieve middelen om onze aandacht herhaaldelijk te vangen en ons uiteindelijk overtuigen om (duurzaam) de producten en diensten te kopen. Onze hersenen zijn in de neuromarketing een bewust gezocht doelwit.

Van het moment van het eerste contact tussen aanbieder en klant tot het moment van aanschaf, word je (vaak onbewust) op een reis meegenomen: de customer journey. Met zintuiglijke verleidingen die de emotionele herinnering aan plezier en beloning triggeren, wordt de impulsbeheersing van de klant flink beproefd. Beperkte sensory marketing zich vroeger vooral tot het visuele - door het gebruik van opvallende billboards, felle kleuren, ontroerende of lustopwekkende beelden - tegenwoordig worden ook onze overige zintuigen niet ongemoeid gelaten. In Zuid-Korea werden radioreclames van de Amerikaanse zoetgigant Dunkin' Donuts vergezeld door een geur van verse koffie. Een kien geplaatste luchtverfrisser in de bus zorgde hiervoor. Niet zonder resultaat: de omzet van de keten steeg in Zuid-Korea met 29%! Onderzoek wijst ook uit dat muziek in winkels zowel het tempo waarop we ons door de winkel begeven bepaalt, als de tijd die we in de winkel spenderen. Vinden we de muziek mooi, dan blijven we veel langer in de winkel rondhangen dan we denken. Professor Aradhna Krishna van de University of Michigan wijdde er een heel boek aan:

Customer Sense – How the 5 senses influence buying behavior. Marketeer Patrick Renvoise meent zelfs dat er een 'koopknop' in de hersenen van de potentiële klant zit. Het is de taak van de marketeer die te vinden en (herhaaldelijk) in te drukken. Hij beschreef in zijn bestseller 'Understanding the Buy Buttons in your Customer's Brain' verschillende technieken hoe dit effectief te doen. Enige 'steun' voor degene die bewuster wil worden van de gerichte verleidingscontext die er door slimme marketeers rond heen wordt gecreëerd, is te vinden in het boek 'Brandwashed: Tricks Companies Use to Manipulate Our Minds and Persuade Us to Buy' van marketeer Martin Lindstrom.

Bewustzijn als beschermerschild

Met ons bewustzijn hebben we gelijk het machtige beschermerschild van onze vrije wil benoemd. Bewust van ons innerlijk gevoelsleven. Van onze sensorische ervaringen in de interactie met onze omgeving. Van ons lichaam. Van onze relaties. Van onze impulsen, begeerten, (sociale) angsten en schaamte. Met een dergelijk bewustzijn, verkleinen wij de kans dat we ons gedrag laten sturen door als oplossingen verpakte externe (koop)verleidingen. Afsluitend twee praktische en concrete tips die je kunnen helpen om de vrijheid die je hebt zo te benutten dat je gedragskeuzes niet iemand anders portemonnee, maar jouw fysieke, mentale, relationele en financiële gezondheid ten goede komen.

Bewustzijn creëren door oefening
Ademhalingsoefeningen en meditatie trainingen zijn evidence based techniques die ons vermogen om onze aandacht bewust en niet-oordelend te richten op ons innerlijk gevoelsleven vergroten. Geregelde oefening kan zelfs zorgen voor een vermindering van gevoelens van neerslacht-

tigheid (depressie). Doordat we ons bewuster worden van ons innerlijke zijn, kunnen wij ook productiever omgaan met de tijd die er tussen de omgevingsprikkels en onze actie zit. We ervaren welke impuls de prikkel in ons oproept en kiezen voor het gedrag dat op lange termijn onze gezondheid ten goede komt. Het kan gezondheidskundig zinvol zijn om aansluiting te zoeken bij een groepje dat zich traint in het bewust richten van de aandacht door ademhalingsoefeningen en meditatie.

Identificeer de reclameprikkel en verminder ze

De naar schatting duizenden reclameprikkel die er dagelijks via omni channels op je afgevuurd worden, vragen om een bewuste strategie om de blootstelling te verminderen. Op deze manier doe je niet meer aanspraak op je wilskracht dan nodig. Bescherm je brievenbus – on & offline – tegen commerciële spam. Wees ook alert op sociale koop-prikkel, peer pressure en statusdrijfveren opgelegd door burens, collega's vrienden en familie. Ook tijdens het browsen van het internet is het een zegening voor je aandacht als je een programma als AdBlock of AdBlock Plus installeert in je browser die alle advertenties kan blokkeren. Je bent meer dan een onderdeel van een bouwsteen van het business model van de corporate world. Je hebt het neurogeschenk van de vrije wil ontvangen: het vermogen om je bewustzijn, reflectiekracht en zelfbeheersing te trainen zodat je jouw persoonlijke verantwoordelijkheid voor gezonde zelfzorg steeds beter leert te dragen. You have the capacity to be truly free.

Cursus Self Management Leadership voor managers

ORANJESTAD — Sister Devki van de Brahma Kumaris Wereld Spirituele Universiteit bracht onlangs een bezoek aan Aruba. Gedurende haar verblijf gaf ze aan managers en projectleiders uit de overheids- en privésector de cursus Self Management Leadership.

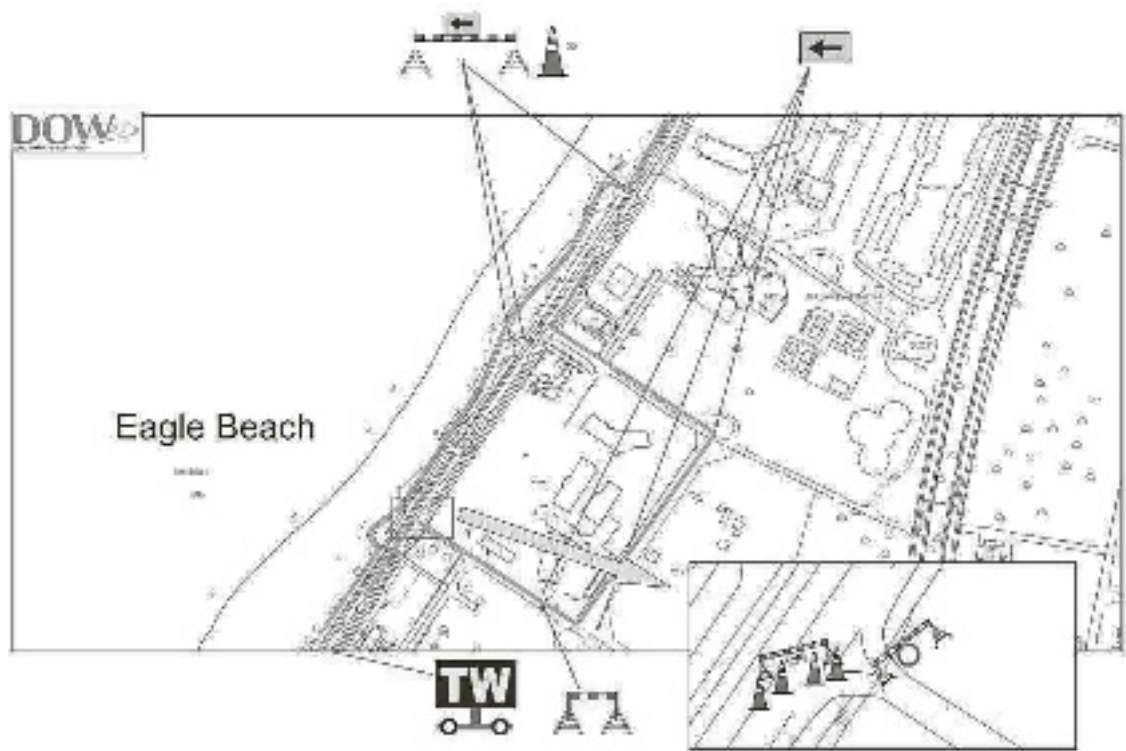
De cursus werd gegeven door middel van een workshop. Uitgangspunt was de deelnemers in leiderschapsposities bewust te maken hoe ze een goede leider kunnen zijn. Volgens Devki kun je pas een goede leider worden als je hard aan je eigen ontwikkeling werkt en door te kijken wat je kunt veranderen aan je eigen gewoontes en gedrag. "Het is essentieel om in eerste instantie

aan je eigen *self-esteem*, ofwel het gevoel van eigenwaarde, te werken voordat je anderen kan inspireren", stelt Devki. Gedurende de workshop konden de deelnemers hierover ervaringen uitwisselen en antwoorden op diepe levensvragen krijgen.

Spirituele studie
Devki is al meer dan 30 jaar verbonden aan de univer-

siteit en heeft als doel de inzichten die zij door de spirituele studie verkrijgt met anderen te delen. Om die reden reist ze de wereld over naar onder andere landen als de Verenigde Staten, de Caribische gebieden, Europa en India. Ze geeft de cursussen op regelmatige basis in zowel het Engels als in het Nederlands. De cursus is gratis omdat Devki haar lezingen geeft als een service aan de gemeenschap. Cursussen die ze onder andere aanbiedt zijn: Positive thinking, Raja yoga meditation, Anger management en Stress free living.

Omleiding door werkzaamheden Eagle Beach

ORANJESTAD — Het verkeer wordt momenteel omgeleid ter hoogte van Eagle Beach tegenover het hotel Oceania omdat daar een verkeersplateau wordt aangelegd. Dienst Openbare Werken (DOW) laat weten dat het gedeelte van de J.E. Irausquin Boulevard langs het strand niet begaanbaar is. Het verkeer wordt omgeleid via de aangegeven route (zie afbeelding). Deze is ter plaatse te volgen door de geplaatste borden. Na het weekend is de weg weer begaanbaar.

Wereldkampioen in startblokken

ORANJESTAD — Dit weekend start een trainingskamp van de Gihae Tang Soo Do studio als voorbereiding op de wereldkampioenschappen in juli 2015 die op Aruba plaatsvinden. Afgelopen World Championship in de VS won het kleinste deelnemende land, Aruba, en dat werd gisteravond officieel gevierd.

De titel van wereldkampioen werd voor de tweede keer op rij gewonnen door de Arubaan Gilberto Boerleider. Aruba kwam met meerdere medailles trots terug uit North Carolina. De Gihae Tang Soo Do studio start dit weekend een trainingskamp om zich voor te bereiden op de aankomende internationale kampioenschappen die hier gaan plaatsvinden. Maar allereerst werden gisteravond de succesvolle sporters in het zonnetje gezet tijdens een persconferentie in restaurant Touch Down.

Zwarte band

De groep Tang Soo Do-ers van klein tot groot kwam in officieel wedstrijdtenue en omhangen met medailles en/of plakaten in de hand bij elkaar. Speciaal voor de gelegenheid en voor het trainingskamp zijn twee masters naar Aruba gekomen, regionaal master Burgos uit Puerto Rico en Amerikaans master John-

son stelden trots te zijn op het kleine eiland dat zich zo manifesteert. Na de huldiging togen de beoefenaars van de Koreaanse martial art naar Ayo waar de twee masters workshops gaven aan de Arubaanse sporters. Het trainingskamp gaat vanochtend door waarbij de officiële reglementen van het wereldkampioenschap worden gevolgd. Dat betekent dat de kinderen vanaf acht jaar hoofd-, hand-, voet- en mondbescherming dienen te gebruiken bij het zogenaamde 'sparren', het tegen elkaar vech-

ten. Zondag zal kampioen Boerleider een workshop geven waarbij hij gebruik maakt van de bong (stok), nunchacko (ketting tussen stokjes) en sparring tools. Alle leden met een zwarte band zullen assisteren bij deze training voor kinderen vanaf acht jaar.

Voor iedereen

Tang Soo Do is een traditionele Koreaanse krijgskunst en wordt ook wel 'Koreaanse karate' genoemd. Het bestaat uit een systeem van zelfverdediging tegen ongewapende en gewapende

belagers. 2000 jaar geleden is de sport ontstaan vanuit de behoefte van de mens om zichzelf en zijn bezittingen te kunnen verdedigen. Tang Soo Do is beïnvloed door Chinese gevechtscunsten en iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, lenigheid, lichaamsbouw of beperkingen kan het beoefenen. Ofwel op een puur recreatief niveau, maar ook op wereldniveau. Ieder jaar vinden er grote internationale toernooien plaats waarbij het wereldkampioenschap de grootste is, die dus twee keer op rij door Aruba gewonnen is.

Kerstviering Rosa noodgedwongen op cruiseschip

ORANJESTAD — Veel scholen vieren kerst met de leerlingen gewoon in het eigen gebouw, maar voor de leerlingen van St. Rosa College ging dat afgelopen donderdag net iets anders. Ze brachten zelf ontbijt mee naar school en liepen vervolgens gezamenlijk met de hele school naar de cruisetterminal. In een luxe-euze zaal met sfeervolle verlichting op cruiseschip Freewinds opende juffrouw Maybeline Rosenstand-Biesum de kerstviering.

door Leanne van Spronsen

Sinds augustus zit het Rosa College, samen met het Colegio Frere Bonifacius, in het voormalige VAD-pand aan de L.G. Smith Boulevard. Het oude gebouw werd afgekeurd vanwege zwarte en witte schimmels, vertelt leerkracht Selpha Kuiperi. "We zitten nu met twee scholen in één gebouw, wat natuurlijk helemaal niet praktisch is." Extra zuur is dat sinds de verhuizing niets verbeterd is aan de oude school. "Het staat daar maar leeg te staan." De kerstviering of *Christmas show* voor de leerlingen stond op losse schroeven, omdat er geen geschikte ruimte was. Port Captain Kenneth Weber van cruiseschip Freewinds werd aan-

gesproken door een vriend die werkzaam is bij Rosa. "De school moest voor de kerstviering uitwijken naar een andere locatie en de vraag was of Freewinds daar iets in kon betekenen." Freewinds leent zich bijna wekelijks voor allerlei goede doelen. "Vorige week hadden we een Kids & Youth show, een andere keer is er een *fundraising* voor een sportclub of doen we iets in samenwerking met een school", legt Weber uit. Freewinds doneert bij dit soort gelegenheden de faciliteiten die het schip heeft, maar bijvoorbeeld ook muzikanten. De leerlingen passen makkelijk in de zaal en genieten zichtbaar van dit bijzondere uitje. "Veel kinderen zijn nog nooit op een boot

Foto: Leanne van Spronsen

Leerlingen van het Rosa College dansen tijdens de kerstviering op Freewinds.

geweest", vertelt Kuiperi. "Het is dus best spannend voor hen." Elke klas draagt iets bij aan het programma van de kerstviering. Liedjes en dansjes wisselen elkaar af. Ook de huisband van Freewinds presenteert zich. Pastoor Juancho Pilongo is gast spreker van deze ochtend en hij sluit de kerstviering af door met de kinderen te bidden en hen te zegenen.

Rond twaalf uur zit het programma erop. De leerlingen vertrekken lopend terug naar school. Daar wacht hen vruchtensap met kerstkoekjes en -snoepjes. "Op 16 december houden we nog een etentje voor de leerlingen op school", licht Kuiperi toe. "Daar kijken de kinderen ook erg naar uit. Maar dit was ook heel bijzonder voor ze!"

Van der Wal vijftienvoudig Sunfish-kampioen

ORANJESTAD — Richard van der Wal is opnieuw Sunfish kampioen van het jaar geworden. Met de recente overwinning tijdens het Arubaans Sunfish Kampioenschap 2014 mag hij zich vijftienvoudig Arubaans kampioen. Een uitzonderlijke presentatie en niet eerder vertoond in het 40-jarig bestaan van de Sunfish Club Aruba (SCA), zo laat de zeilvereniging weten.

Randy Brown en Job Laboyrie werden respectievelijk tweede en derde op het kampioenschap. Het algemeen klasement van SCA, waarin meer wedstrijden meetellen, werd eveneens gewonnen door Richard gevolgd door Laboyrie en Brown. De 'wisselstrop', een aanmoedigingsprijs, ging naar Sabine van der Wal die dit jaar een sterk debuut maakte. Gedurende het zeiljaar was er naast de competitie meer

aandacht voor recreatief zeilen en samenwerking met andere clubs zoals de Stichting Youth Watersports Aruba (SYWA). Tijdens een afsluitend diner feliciteerde het bestuur Richard met

zijn bijzondere prestatie en mocht hij de 'Ernie Kervel wisselbeker' in ontvangst nemen.

De Sunfish is een 1-persoons zeilboot van 5 meter die bij uitstek geschikt is

voor de Arubaanse kustwateren. Meer informatie over het Sunfish zeilen is te vinden op de Facebook-pagina sunfishclubaruba of via e-mail sunfishclubaruba@hotmail.com.

Motie voor onderzoek ARC

Staten: UTS moeten op zoek naar strategische partner

WILLEMSTAD — De Staten van Curaçao hebben in een motie telecombedrijf UTS opgeroepen om zo snel mogelijk werk te maken van een zoektocht naar een strategische partner voor het bedrijf. De motie kwam overeen met wat verschillende Statenleden, maar ook minister Earl Balborda (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PNP) hadden aangegeven, namelijk dat UTS als alleenstaand bedrijf weinig toekomst heeft.

Tijdens de vergadering hadden de Statenleden onthutst gereageerd op de cijfers over 2013, die minister Balborda bekend had gemaakt. Het bedrijf leed in 2013 een verlies van 29,3 miljoen gulden. Dochterbedrijf Antilliaanse Televisiemaatschappij (ATM/TeleCuraçao) leed een verlies van 1,8 miljoen gulden, UTS St. Kitts van 1,4 miljoen, terwijl het Surinaamse joint-venture bedrijf Uniqa een verlies leed van 33 miljoen gulden. In de UTS-familie

maakte vorig jaar alleen TDS winst met 3,5 miljoen, en Bonaire met 475.000 gulden. Ook UTS St. Maarten maakte vorig jaar een winst van 13 miljoen gulden, maar dit kwam gisteren niet aan bod tijdens de vergadering. Zonder de verliescijfers van St. Kitts en Suriname en zonder de eenmalige uitgave van 21 miljoen gulden voor de vrijwillige afvloeiing van 113 werknemers zou UTS in 2013 een winst van 16 miljoen hebben geboekt. In de

periode van 2006 tot en 2012 heeft UTS overigens altijd winst gemaakt.

Wanbeleid

Deze cijfers werden overigens al eerder dit jaar, om precies te zijn in juli, door UTS zelf naar buiten gebracht. Maar na de presentatie van gisteren drongen de verschillende fracties er bij de regering op aan om actie te ondernemen. Zo vond PS-Statenlid Jaime Cordoba dat UTS-directeur Paul de Geus zelf ontslag moet nemen, of dat hij anders ontslagen moet worden vanwege slecht beleid. “Het is onvoorstelbaar. Nergens ter wereld kan iemand blijven zitten na zulke slechte cijfers. Zo iemand moet weg en nooit meer een kans krijgen om ergens anders de lei-

ding te krijgen.” MFK'er Gerit Schotte voerde een brief op van een lid van de Raad van Commissarissen van het telecombedrijf, dat De Geus van wanbeleid betichtte en stelde dat hij het onderzoek naar het gebeuren bij Uniqa in de weg zou staan. Veel vragen waren er ook over het recente audit-rapport van BDO over UTS. Sinds 2010 was dit al weer het vierde onderzoek dat bij UTS werd uitgevoerd. Eerdere onderzoeken waren van TNO, Soab en Ernst & Young en kosten samen met dat van BDO in totaal 1 miljoen gulden. Maar volgens minister Balborda was dit laatste onderzoek niet ‘meer van hetzelfde’. De minister wilde niet teveel uitwijden over het rapport, maar gaf wel aan

dat het concrete aanbevelingen bevat voor investeringen in de infrastructuur van het telecombedrijf en het verbeteren van de bedrijfscultuur bij UTS. Afgesproken is dat aan de hand van het rapport een actieplan – door Balborda een ‘plan aanval’ genoemd – opgesteld zal worden en dat BDO na zes maanden de implementatie hiervan zal evalueren. Balborda constateerde dat UTS in de huidige vorm geen toekomst heeft. Het moet anders. It's time for change, benadrukte de minister. Vanuit de Staten zelf kreeg de minister bijval. Aanleiding hiervoor waren niet allen de cijfers van het bedrijf over 2013, maar ook ontwikkelingen in de regio. Balborda maakte melding van twee giganten, Digicel en

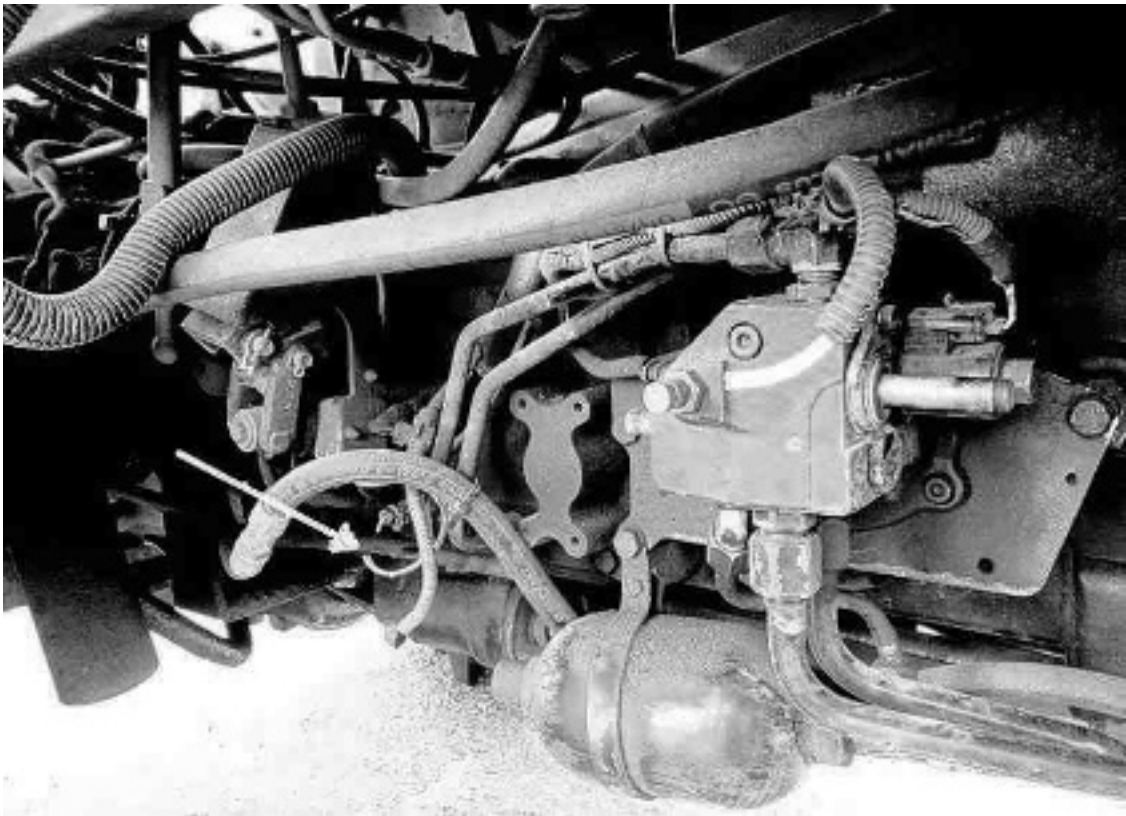
Cable & Wireless die Columbus/Flow heeft opgekocht, die op dit moment in een hevige strijd in het Caribisch gebied verikkeld zijn. Verschillende Statenleden spraken de vrees uit dat UTS door een van deze giganten op de thuismarkt, op Curaçao dus, opgeslokt zal worden en maakten zich sterk voor een strategische alliantie met een kapitaalkrachtige buitenlandse partner.

Investeringen

Deze gedachte stond centraal in een motie die met algemene stemmen door de Staten werd aangenomen. Hierin werd er bij de directie en Raad van Commissarissen, via de regering op aangedrongen om werk te maken van de zoektocht

naar een strategische partner voor UTS. Op deze wijze kunnen ‘de noodzakelijke investeringen, onderhoud van technologie en kwaliteit van de dienstverlening’ gegarandeerd worden. Ook een motie waarin werd gepleit voor een onderzoek door de Algemene Rekenkamer Curaçao naar UTS en al haar dochterondernemingen werd aangenomen. Alle aanwezige Statenleden stemden voor. Dit onderzoek zal zich moeten richten op alles wat er sinds 2010 bij UTS heeft plaatsgevonden en meer specifiek op verhalen over corruptie, wanbeleid en het bevoordelen van derden binnen UTS. Doel van deze motie is volgens de indianers om de rust binnen het bedrijf terug te brengen.

‘Sabotage van AVB-tractor’

Het GMN-ministerie heeft ter illustratie op deze foto middels een pijl aangegeven waar de bedrading en de schakelaar stuk zijn gemaakt

WILLEMSTAD — De elektronische bedrading en de solenoid-schakelaar van de tractor van uitvoeringsorganisatie Agrarisch Visserij Beheer (AVB) – voorheen LVV – zijn onlangs door onbekenden kapotgemaakt. De minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), Ben Whiteman (PS), spreekt van een ‘sabotage om onbekende redenen’.

De AVB-tractor, die ingezet wordt voor ploegendiensten op het eiland waarvan agrariërs gebruik kunnen maken

bij het bewerken van hun land, stond op het terrein van de uitvoeringsorganisatie geparkeerd. Minister

Whiteman stelt deze actie, ‘gericht tegen de agrarische ontwikkeling op het eiland en daarmee de bevolking’, te betreuren. Hij laat weten dat deze zaak door de politie wordt onderzocht. Het is niet de eerste maal dat op het AVB-terrein eigendom wordt stukgemaakt of gestolen. Zo werden eind vorig jaar twee elektrische water-

Foto: Ken Wong

De tractor stond op het AVB-terrein geparkeerd.

pompen van AVB ter waarde van 5000 gulden ontvreemd. AVB werd hiermee op extra kosten gejaagd voor de aanschaf van nieuwe pompen en vervolgens voor de

plaatsing daarvan, met een extra beveiligde constructie om ontvreemding in de toekomst tegen te gaan. Over de diefstal van de pompen stelde de minister toen het

volgende: “Ik heb geen bewijzen natuurlijk, maar ik krijg bijna de indruk dat men het populaire waterproject op deze wijze wil stilleggen.

De pompen zijn immers redelijk zwaar en ik vind het opmerkelijk dat men deze door de bossen heeft weten te sjouwen over een behoorlijk grote afstand.”

Overvaller mishandelt zwangere vrouw

WILLEMSTAD — De politie rukte donderdagnacht uit naar een woning in Stenen Koraal om een overval te onderzoeken, waarbij een zwangere vrouw werd mishandeld.

Een stel lag te slapen, toen zij iemand aan de huisdeur hoorden morrelen. De man ging kijken en zag een gemaskerde man die de deur open trachtte te breken. De man ging terug naar de slaapkamer en bleef daar bij zijn zwangere vrouw, maar

het duurde niet lang voordat de overvaller de woning binnendrong. Hij brak de slaapkamerdeur open, stormde op de man af en sloeg hem met de kolf van het wapen op zijn hoofd. Vervolgens dekte hij het gezicht van de man met een laken af, terwijl hij geld

eiste van de zwangere vrouw. De vrouw werd vervolgens tegen de grond geduwd en ook zij werd met de kolf van het wapen op het hoofd geslagen. De dader doorzocht hierna de woning en vluchtte weg met een mobiele telefoon, geld en een auto. De vrouw werd direct naar het St. Elisabeth Hospitaal gebracht voor een medische check-up. Het onderzoek van de politie leidde in de och-

tenduren naar de illegale vuilstortplaats Shut, waar het gestolen voertuig werd teruggevonden. Dat werd in beslag genomen voor nader onderzoek, waarmee het Atrako-team belast is.

Van der Veen en Bodok voorgedragen voor ARC-vacature

WILLEMSTAD — De Staten van Curaçao hebben de namen van Dieudonné van der Veen en Stanley Bodok als nieuwe leden van de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) naar voren geschoven. De namen zullen naar gouverneur Lucille George-Wout worden gestuurd, die de eindbeslissing in deze zaak zal nemen.

Van der Veen is oud-financieel directeur van nutsbedrijf Aqualectra. Hij moest daar, net als bijna het voltallige management van het bedrijf, na een conflict met kabinet-Schotte het veld ruimen. Hij werd in eerste instantie geschorst, waarna zijn nog lopende contract werd afgekocht. Na zijn schorsing stapte hij samen met de voormalige president-directeur Anthon Casperson en directeur Billy Pandt naar de rechter, die in een kort geding oordeelde dat de drie in hun eer en goede naam waren aangetast en verder stelde dat als Aqualectra van de

financieel directeur afwilde, het hem een schadevergoeding moest betalen. Sinds zijn vertrek bij Aqualectra heeft Van der Veen zijn eigen consultancybedrijf: de Corporate Oversight Group. Bodok is ook geen onbekende op Curaçao. Hij was jarenlang het gezicht van de GGD als diensthof. In 2012 werd hem gevraagd om toe treden tot interim-kabinet Betrian, dat aantrad na het ontslag van kabinet-Schotte. In dit interim-kabinet, dat enkele maanden zou aanbliven, was Bodok onder meer belast met Volksgezondheid en Sociale Zaken.

De twee kandidaten werden gisteren gekozen bij een stemming tijdens de voortzetting van de openbare vergadering over telecombedrijf UTS. In de eerste ronde behaalde Van der Veen 12 van de uitgebrachte 17 stemmen; 4 stemmen gingen naar Ivan Moreno junior en 1 stem naar Bodok. Dit houdt in dat de naam van Van der Veen als eerste kandidaat naar de gouverneur zal worden gestuurd. Bij de tweede stembalderie behaalde Bodok 12 stemmen, gevolgd door Moreno junior met 5 stemmen.

Wanneer er een vacature ontstaat bij de ARC stuurt het orgaan een lijst met kandidaten naar de Staten. Deze kiezen, tijdens een geheime stemming, twee kandidaten. Deze namen worden vervolgens naar de gouverneur gestuurd.

REISTOP

5

ELKE WEEK DE TOPPERS VAN CURAÇAO

1

RIO DE JANEIRO

Vanaf Naf

1404

p.p.

Flight only

2

HAVANA

Vanaf Naf

1238

p.p.

Flight only

3

BARRANQUILLA

Vanaf Naf

786

p.p.

Flight only

4

NEW YORK

Vanaf Naf

754

p.p.

Flight only

5

MEDELLIN

Vanaf Naf

725

p.p.

Flight only

DOESTRAVEL & CADUSHITOURS

Caracasbaaiweg 164 • ☎ 461 16 26

Cur@an.doescadushi.com

Nederland • Curaçao • Suriname

Advertenties Curaçao

RENAISSANCE CURAÇAO
HOLIDAY SEASON 2014

	NAUTILUS	CRU
December 6-23, 2014	Holiday Season Dinner Buffet Naf 69	3-6pm High Wine as of Naf 64
December 24, 2014	Christmas Eve Lunch Buffet Naf 41 Christmas Eve Dinner Buffet Naf 69 Live entertainment	Christmas Eve 2-course Lunch Naf 55 Christmas Eve 3-course Dinner Naf 99 Dinner includes 1 glass sparkling wine p.p.
December 25, 2014	Christmas Brunch Buffet Naf 79 Live entertainment Atrium: Christmas Brunch Buffet Naf 79 Live entertainment Christmas Dinner Buffet Naf 79 Live entertainment	Christmas Brunch buffet Naf 71 Christmas 3-course Dinner Naf 99 Dinner includes 1 glass sparkling wine p.p.
December 26, 2014	Boxing day Brunch Buffet Naf 69* Live entertainment Classic dinner Buffet Naf 69*	Boxing day 2-course Brunch Naf 55 Boxing day 3-course Dinner Naf 99 Dinner includes 1 glass sparkling wine p.p. Live entertainment Igor Rivas
December 27-30, 2014		3pm-6pm High Wine as of Naf 64
December 31, 2014	New Years Eve Lunch Buffet Naf 41 New Years Eve Dinner Buffet Naf 99** Live entertainment Entrance to NY party	New Years Eve 2-course Lunch Naf 55 New Years Eve 3-course Dinner Naf 155** Entrance to NY party
January 1, 2015	New Years Brunch Buffet Naf 69* New Years Dinner Buffet Naf 79*	New Years Lunch Naf 55 New Years 3-course Dinner Naf 99 Dinner includes 1 glass sparkling wine p.p.

All prices are subject to 15% and 9% sales tax.
* Includes welcome drink, soda and juices
** Includes premium open bar during Dinner, New Years party favors
Tel.: 4355000 info@curacaorenaissance.com

CRU STEAKHOUSE & WINEBAR

NAUTILUS

RENAISSANCE CURAÇAO RESORT & CASINO

Toerisme-expert Croes: Nederlandse markt verzadigd

‘Diversificatie van belang om extra toeristische markten aan te boren’

WILLEMSTAD — De data van inkomsten met betrekking tot de Revenue per Available Room (RevPar, inkomsten per beschikbare hotelkamer) vormen een belangrijke prestatie-indicator binnen de toeristische sector. ‘Het gemiddelde van 99 dollar aan RevPar moet omhoog kunnen’, dit heeft zowel minister van Economische Ontwikkeling Stanley Palm (Pais) als Robertico Croes, de expert die als professor aan het Rosen College of Hospitality Management van de University of Central Florida (UCF) is verbonden, afgelopen maandag tijdens de Centrale Commissie-vergadering in de Staten benadrukt.

De voornoemde universiteit is belast met de opmaak van het Toerisme Masterplan 2015-2020. Zoals eerder gemeld kregen de Statenleden een overzicht van het reeds doorlopen traject en het nog te doorlopen proces ter totstandkoming van het masterplan. De minister vroeg de vergadering aan om de gevoelens van de Statenleden te peilen met betrekking tot het toerisme in het algemeen en het masterplan in het bijzonder. Croes kreeg hierbij ook de gelegenheid om een uiteenzetting te geven over de vorderingen. Hij legde uit dat de data van het Curaçaose RevPar-gemiddelde vergaard zijn door het gerenommeerde bedrijf Smith Travel & Research (STR). STR is gespecialiseerd in het leveren van data over prestaties van hotels aan bijvoorbeeld hoteleige-

naren/exploitanten, make-laars, taxateurs en entrepreneurs. Organisaties zoals de Caribbean Hotel Association (CHA) en de Caribbean Tourism Organization (CTO) zijn reeds in 2007 een samenwerking aangegaan met STR voor datavergaring en -verspreiding over het Caribisch gebied. Ook belangenvereniging Chata werkt sinds enkele jaren samen met STR, waaruit onder andere ook de informatie over het gemiddelde aan RevPar-inkomsten voor Curaçao voortvloeit. “Dit gemiddelde kan en moet omhoog. Als we bijvoorbeeld naar Aruba kijken, ligt dit gemiddelde op 180 dollar en bij andere Caribische eilanden zien we zelfs bedragen van rond de 250 dollar voorbij komen. De Nederlandse markt genereert op dit moment het grootste aantal be-

zoekers voor Curaçao. Het is algemeen bekend dat een toerist 40 procent van het te besteden bedrag/budget voor vakantie aan een hotel ofwel accommodatie besteedt. De rest wordt bijvoorbeeld gespendeerd aan restaurants, winkelen enzovoort. We zien dat er bij het bestaande type toerist weinig rek zit in het bestedingspatroon en er sprake is van een verza-diging op de Nederlandse markt, wat een naar verhouding kleine markt is. Omdat hier dus geen rek meer in zit, is het van belang om parallel aan deze goed lopende markt nieuwe markten aan te boren, die als aanvulling kunnen dienen om de RevPar omhoog te krikken”, aldus Croes. In dit kader benadrukt hij ‘het grote onderscheid tussen de wensen/eisen van een Europese toerist en bijvoorbeeld een Amerikaanse toerist’. Deze stelling wordt door ingewijden uit de sector als volgt geïllustreerd: “Een Europese toerist wil doorgaans voor zo weinig mogelijk geld zoveel mogelijk uit een vakantie halen, en zal bijvoorbeeld uit kostenbesparing niet schromen om zelf boodschappen te doen en te koken, terwijl een Noord-Amerikaanse toerist daar

vaak door tijdgebrek niet aan toekomt en dus bijvoorbeeld meer uit eten gaat.” Ook wordt de gewinning onder Noord-Amerikaanse bezoekers ‘om uit zichzelf een goede fooi achter te laten’ als positief aangehaald.

‘Niet ingesteld op hoge eisen’

Zo geeft Croes als voorbeeld een uiteenzetting van zijn eigen aankomst op het eiland met een vertraagde vlucht. “Men is op deze hoge eisen van de Noord-Amerikaanse markt voorslagnog niet ingesteld. Zo kwam ik onlangs met een vertraagde vlucht’s avonds laat op Curaçao aan, het hotel was hier duidelijk niet op ingesteld. Zo was er geen water op de kamer en kon ik ‘s nachts geen room-service meer krijgen. Een Noord-Amerikaanse toerist verwacht dit soort dienstverlening wel. Zo werd ons team in de vroege uren van de volgende ochtend ontbijt beloofd. Dit was 20 minuten later dan beloofd gered, waardoor we in tijdnood kwamen. Dit zijn slechts een paar voorbeelden.” Zo stelt Croes verder dat een Europeaan jaarlijks recht heeft op ‘bijna een maand vakantie’. “In de Verenigde Staten heeft men daar geen recht

op, een vakantie is niet vanzelfsprekend. Dus als een Amerikaanse toerist bijvoorbeeld vijf dagen op vakantie gaat, is zijn focus geheel gericht op een kwalitatieve beleving waarbij men niet schroomt om daarvoor flink in de buidel te tasten. Daar tegenover staat dat er hoge eisen worden gesteld aan bijvoorbeeld een hoogwaardige dienstverlening”, aldus Croes, die stelt dat een hoogwaardige dienstverlening slechts bereikt wordt door de benodigde attitudeverandering.

‘Cultuur beleven’

Zo zegt hij dat een Europese toerist, die vaker op vakantie kan gaan, voornamelijk op zoek is naar kwantiteit als waar voor zijn geld. Terwijl de Amerikaanse toerist om voornoemde reden voornamelijk gefocust is op kwaliteit. “Vandaar dat men dient te luisteren naar de wensen van de toerist om daarop in te kunnen spelen. Zo blijkt uit onderzoek van het Rosen College uit 2011 en van begin dit jaar, door middel van enquêtes die onder toeristen zijn gehouden, dat men niet zozeer geïnteresseerd is in cultuur als het voor gaat om gebouwen; dit in verband met het feit dat

Willemstad op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat. Men is meer geïnteresseerd in cultuur waar men actief deel van kan uitmaken of die men actief kan beleven. Dus interactie met de bevolking, denk hierbij bijvoorbeeld aan uit eten gaan bij de ‘Oude Markt’, of het bijwonen van een muziekfestival waar ook interactie met de bevolking plaatsvindt”, aldus Croes, die stelt dat Curaçao al jarenlang als bestemming wordt gepromoot waar men terecht kan voor mooie architectuur. “Dit heeft zich niet als effectief bewezen, men wil cultuur anderszins ervaren, dus de promotie-inspanningen dienen daarop afgestemd te zijn. De focus zwaar op de Werelderfgoedlijst leggen, is niet voldoende. Deze aspecten zullen dan ook in het branding-proces worden meegenomen.”

‘Optimaliseren’

Croes stelt verder dat er binnen de sector sprake is van een grote drang naar groei. “Maar laten we nou liever het motto ‘Optimize before Maximize’ (eerst optimaliseren, dan maximaliseren) handhaven. Er zorg voor dragen dat er sprake is van afstemming binnen

de sector en een verbetering van de structuur en de daarbij behorende processen. Ons team is nu voor de vierde maal op Curaçao en heeft met meer dan honderd bedrijven en individuen, service-groepen, religieuze instellingen en non-gouvernementele organisaties gesproken om de nodige afstemming te kunnen bereiken.

Een groot probleem is dat er geen consensus is over wat de obstakels binnen de sector zijn. We zijn dan ook druk bezig om dit zowel binnen als buiten de sector in kaart te brengen”, aldus Croes, die laat weten dat speciaal hiervoor ook vijf verschillende soorten enquêtes zijn ontworpen, die vanaf januari zullen worden afgenomen. “Zo zal er een enquête worden afgenomen speciaal gericht op de toerist, de werknemers binnen de industrie, de toerisme-industrie in het algemeen, de cruistoeerist en de bevolking in het algemeen. Toerisme dient natuurlijk in het algemeen door de bevolking te worden ‘omarmd’ en vandaar dat we graag willen weten hoe het publiek tegen de sector aankijkt en welke verbeteringen zij graag geïncorporeerd willen zien.”

Veiligheidstraining gestart binnen jongerentraject HNO

De jongeren tijdens de veiligheidstraining.

WILLEMSTAD — Vijftientwintig jongeren zijn de afgelopen week begonnen aan het jongerentraject Hospital Nobo Otrobanda (HNO). Naast een voorlichtings-sessie van Kenniscentrum Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (KBB) kregen zij een veiligheidstraining van twee dagen. Alle kandidaten hebben deze training met succes afgerond.

Tijdens de voorlichtings-ochtend van KBB werden het verloop van het traject, afspraken en regels met de

jongeren besproken. Daarna vond de wettelijk vereiste veiligheidstraining plaats. Die heeft betrekking op vei-

ligheid, gezondheid en welzijn en werd georganiseerd door Caribbean Basic Safety Training. De kandidaten kregen voorlichting en scholing over de gevaren op de bouwplaats. Het doel van de training was om de kandidaten bewust te maken van de basis-veiligheidseisen en voorschriften die zij in acht moeten nemen bij de uitvoe-

Alle deelnemende jongeren hebben hun certificaat ontvangen, waarmee ze door kunnen naar het vakinhoudelijke deel van de training.

ring van de werkzaamheden. De 25 jongeren hebben na de training allemaal hun certificaat ontvangen. Zonder dit certificaat kunnen de deel-

nemers niet verder met de vakinhoudelijke training die zij hierna zullen volgen. De jongeren, die via het ministerie van Sociale Ont-

wikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) werden ingezet, begonnen vorige maand al met assessments, waarbij uitgebreid werd ingegaan

op onder meer motivatie en werkhethiek, maar ook op kennis en vaardigheden die bijvoorbeeld al eerder werden opgedaan.

Seminar economische groei

WILLEMSTAD — Studenten van de Inter-Continental University of Curaçao (ICUC) organiseren aanstaande maandag een gratis seminar over economische groei. Gastsprekers zijn minister Stanley Palm van Economische Ontwikkeling, Steven Martina, ceo van Guardian Group Fatum, Billy Jonckheer, voorzitter van de Kamer van Koophandel, en Heidi Kristel van Goens, young professional en vertegenwoordiger van MBA Groep XII.

De organisatie is in handen van de groep MBA XII-studenten. Voor het vak economie moesten ze een seminar met diverse sprekers organiseren. Minister Palm is de key note speaker van de avond. In zijn toespraak zal hij zijn macro-economisch plan presenteren. Onder-

werpen die verder de revue van de groep MBA XII-studenten. Voor het vak economie moesten ze een seminar met diverse sprekers organiseren. Minister Palm is de key note speaker van de avond. In zijn toespraak zal hij zijn macro-economisch plan presenteren. Onder-

fessionals aandachtspunten presenteren en daarbij aanbevelingen en oplossingen voordragen voor zowel de publieke als de private sector. Aan het eind van de lezingen vindt er een Q&A plaats, waarbij het publiek vragen kan stellen aan het deskundigenpanel. Het seminar is zowel voor studenten en young professionals als voor geïnteresseerden uit het bedrijfsleven. De locatie is ICUC, tijd 17.30 tot 21.00 uur. De voertaal is Papiaments. Registratie vooraf is noodzakelijk via MBA-XII_group@hotmail.com.

Advertenties Curaçao

De Kompania di Tou Kòrsou (KTK) maakt onderdeel uit van de CPA groep welke verder bestaat uit de Curaçao Ports Authority (CPA) en de Curaçao Pilots Organization (CPO). De CPA groep is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het beheer van de haven en alle daarbij behorende terreinen en eigendommen. Ten behoeve van KTK is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

HR Manager

De functie

Als HR Manager bent u verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling, implementatie en advisering op gebied van Human Resource Management (HRM). U adviseert over en draagt zorg voor ontwikkeling en implementatie van instrumenten op gebied van HRM, management development en organisatie management. U geeft leiding aan de afdeling HRM en u ziet toe op de personeels- en salarisadministratie. U adviseert en ondersteunt managers en medewerkers en u rapporteert aan de Algemeen Directeur.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as 'Deloitte Global') does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. © 2014. For information, contact Deloitte Dutch Caribbean.

Uw profiel

U heeft minimaal een HBO-opleiding in de richting HRM/ Personeel en Arbeid afgerond en u heeft minimaal 5 jaar relevante werkervaring. U beschikt over uitstekende management-, advies-, leiderschaps-, probleem-oplossende-, onderhandelings- en interpersoonlijke vaardigheden en u bent integer en loyaal. U spreekt en schrijft vloeiend Papiaments, Nederlands en Engels.

Het aanbod

Onze klant biedt marktconforme arbeidsvoorwaarden binnen een dynamische organisatie en omgeving.

Procedure

Voor nadere informatie over de organisatie en/of de functie kunt u contact opnemen met: Mevr. M. van der Bunt - George, Partner Human Capital Consultancy, Training & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean op tel +5999-6908610. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 9 januari a.s. e-mailen naar hrm@deloitte.com. U ontvangt binnen 2 werkdagen per e-mail een ontvangstbevestiging (zo niet, neemt u dan contact met ons op). Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte.

WWW.CITRO.ORG

HAVE YOUR PHONE FULLY CHARGED WITH YOU!

ENJOY THE SEA RESPONSIBLY

CITIZENS RESCUE ORGANIZATION

CITRO

FOR EMERGENCIES

913

VOEDSELBANK

Curaçao

www.voedselbank-curaçao.org

Iedere dag eten is toch heel normaal?

Help ons helpen!

Documenten wijzen op belangenconflict rond aanschaf kraan

De Haven van St. Maarten

PHILIPSBURG — The Crane, de dochteronderneming van de St. Maarten Harbour Holding Company NV (SHHC), draait sinds 2009 voortdurend met verlies. De financiële gegevens wijzen tevens op een vermoedelijk belangenconflict rond de aanschaf van de tweede kraan.

Uit de officiële geconsolideerde jaarrekening, die werd gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers St. Maarten en anoniem naar *The Daily Herald* werd gestuurd, blijkt dat de oorspronkelijke, tweedehands hijskraan van het bedrijf

op 15 september 2008 voor 1.400.000 dollar werd gekocht van de St. Maarten Crane Corporation NV. Deze tweedehands kraan werd gevolgd door een tweede, splinternieuwe kraan, ook van het merk Gottwald. De tweede kraan werd op 17

maart 2009 aangeschaft en heeft het bedrijf 3.736.206 dollar gekost.

De nieuwe aankoop werd gefinancierd door Octavio Holdings Inc. Aanvullende documenten die aan *The Daily Herald* beschikbaar zijn gesteld, tonen aan dat het bedrijf in Panama is ingeschreven en dat Peter Soons een van de drie directeurs van Octavio is. Hij is de broer van de vroegere voorzitter van de Raad van Toezicht van de haven, Mi-

chel Soons, die deze functie bekleedde toen de leningsovereenkomst werd gesloten. De aangegeven rente op de lening was 8 procent, en nog eens 5000 dollar is jaarlijks aan bankkosten betaald. De Octavio-lening was beschreven onder de post leningen en overige financieringsverplichtingen. *The Daily Herald* zond e-mails naar SHHC-directeur Mark Mingo en Michel Soons, maar geen van beiden was gisteren bereikbaar

voor commentaar. De krant wilde specifiek weten waarom de SHHC had gekozen voor de Panamese leenoptie. Mingo werd ook gevraagd of hij de Panamaregeling zag als een belangenconflict, gezien het feit dat een van de directeurs van Octavio Holdings een direct familielid is van de toenmalige voorzitter van de Raad van Toezicht. Volgens de jaarrekening van SHHC van 2013 draait dochteronderneming Crane sinds 2009 met verlies. De tekorten bedroegen respectievelijk 434.690 dollar (2009), 475.730 dollar (2010), 573.802 dollar (2011), 309.709 dollar (2012) en 719.866 dollar (2013). 'Kosten' worden aangehaald als een issue. "Een combinatie van te weinig gebruik, brandstofkosten, onderhoud en operationele kosten voor de oude kraan zijn allemaal factoren die hebben bijgedragen aan het verlies van het bedrijf. Echter, we kunnen ook stellen dat de Crane Company onderdeel uitmaakt van de prestaties van de vrachtfaciliteiten." Verder in de verklaring staan renovaties vermeld aan de kraan op 30 juni 2009 voor 369.147 dollar. Het document stelt ook dat er meer aandacht voor technische controle van de kranen nodig is, omdat uitval de kosten nog meer zou opdrijven. Er moet opgemerkt worden dat de St. Maarten Harbour Holding Company NV opereert als een fiscale eenheid, waarbij verliezen bij één dochtermaatschappij kunnen worden gecompenseerd, althans gedeeltelijk, door winst van succesvollere dochtermaatschappijen, voor fiscale doeleinden.

Douanebeambte vecht veroordeling voor drugssmokkel aan

PHILIPSBURG — Douanebeambte Nestor Sanchez (47) ging donderdag in beroep, nadat hij tot zeven jaar gevangenisstraf was veroordeeld voor het binnen-smokkelen van 268 kilo cocaïne op St. Maarten. Sanchez, die al 23 jaar zowel op Curaçao als St. Maarten als douanebeambte heeft gewerkt, bleef volhouden dat hij onschuldig was.

De cocaïne werd op 30 januari aangetroffen aan boord van een Insel Air-vlucht uit Curaçao. De autoriteiten op St. Maarten hadden een tip ontvangen dat een lading drugs per vliegtuig binnen zou komen. Douanebeambten controleerden het vliegtuig en vonden de cocaïne verscholen in 28 dozen met kleding.

In hoger beroep werden Sanchez tijdens de zitting van donderdag vragen gesteld, omdat hij schijnbaar een gecodeerd systeem had gebruikt bij telefoongesprekken met een collega over het wassen van auto's. Ook op de dag van het transport was dit systeem gebruikt. Vlak na aankomst van de vlucht op St. Maarten werd Sanchez geïnformeerd dat zijn auto 'erg vuil' was en niet gewassen kon worden.

De collega van Sanchez had dienst als groepsleider van de douane toen de vlucht aankwam. Die dag was een 100 procent-controle van kracht voor vluchten uit Curaçao. Twee uur voor aankomst had men Sanchez zien rondhangen bij de aankomsthal, wat verdacht overkwam. Voor zijn arrestatie was Sanchez enkele dagen op Curaçao en had hij contact met lokale douanebeambten. Twee dagen voor aankomst van de drugs op St. Maarten zag men hem praten met werknemers van Swissport Cargo. Sanchez beweerde dat hij op Curaçao was voor zijn dochter en zei dat hij gewend was om zijn collega's te gaan groeten. Het Gerecht in Eerste Aanleg sprak Sanchez vrij van vuurwapenbezit en achtte ook niet bewezen dat hij lid was van een criminele organisatie.

Aangezien Sanchez als enige in beroep was gegaan, werd alleen de drugsaanklacht in beroep opnieuw behandeld. In eerste aanleg wees de rechter erop dat drugssmokkel op zichzelf al een ernstig misdrijf is. Het feit dat Sanchez een

douanebeambte is maakte het nog erger, omdat hij als ambtenaar het in hem gestelde vertrouwen had geschaad.

Tijdens de ondervraging in hoger beroep scheen Sanchez een andere mening toegedaan. Hij scheen geen moeite te hebben met het feit dat hij in verband werd gebracht met een bekende drugsdealer op het eiland. Hij zei dat hij veel mensen kende en dat hij, als douanebeambte op een klein eiland, onmogelijk afstand kon nemen van wie dan ook, drugsdealers inclusief.

Waarnemend advocaat-generaal Leomar Angela wees ook op de vriendschap van Sanchez met H.R., alias Papillon, die vier jaar gevangenisstraf uitzit in verband met een aantal drugssmokkeloperaties. De advocaat-generaal ging uitvoerig in op bewijzen van de betrokkenheid van Sanchez. Hij beschouwde hem als de 'bewaker' van de Insel Air-operatie en vroeg het hof om het vonnis en de veroordeling tot zeven jaar te handhaven.

Raadvrouw Marije Vaders pleitte omstandig voor vrijspraak van haar cliënt. Ze zei dat haar cliënt het niet eens was met het vonnis en volhield dat hij onschuldig was. "Op grond van de feiten had geen veroordeling mogen volgen", voegde de advocate toe. "Mijn cliënt kan op geen enkele manier met cocaïne in verband worden gebracht."

Vaders zei dat niet bewezen was dat haar cliënt op welk moment dan ook drugs in zijn bezit had gehad. Ook kon niet worden bewezen dat de getapte telefoongesprekken werkelijk over het smokkelen van cocaïne gingen. Volgens de raadvrouw was het bewijs tegen haar cliënt 'gebaseerd op aannames' en was het hierdoor niet voldoende om tot een veroordeling te komen. Het gerecht zal op 30 december vonnis wijzen.

Advertentie Curaçao

SAMSOM
Eindejaars
Campagne
10.000 Naf.
aan prijzen.
Jan Noorduyngweg / Colon
Chobolobo, Fokkerweg

Drie genaturaliseerden

KRALENDIJK — Waarnemend gezaghebber Pablo 'James' Kroon heeft donderdag drie nieuwe Nederlanders het naturalisatiedocument overhandigd. Zij werden door de gezaghebber verwelkomd en gefeliciteerd als nieuwe Nederlandse burgers. Het zijn Ruchella Yvette Ligeon, Dewie Khedoe en Junhua Fang.

Belastingdienst stopt betalingen met cheques

KRALENDIJK — De Belastingdienst Caribisch Nederland (B/CN) schaft per 1 januari 2015 de betalingen en uitbetalingen via cheques geheel af. De Belastingdienst heeft de Bankiers Vereniging Bonaire hierover geïnformeerd, om zodoende de uitvoering van dit besluit van de Belastingdienst zo goed mogelijk te laten verlopen, aldus een mededeling van B/CN.

De Belastingdienst ziet zich daartoe genoodzaakt. De huidige ontwikkelingen in het betalingsverkeer hebben daartoe geleid. De Belastingdienst ervaart problemen bij de afhandeling van cheques. Om die reden kunnen de

klanten vanaf 1 januari 2015 niet meer met een cheque betalen bij de Belastingdienst. Men kan gebruikmaken van de bekende betaalmogelijkheden bij de banken. Voor uitbetalingen per cheque is bij de Belastingdienst al sinds 1 augustus 2014 een overgangsregeling van toepassing. Deze regeling houdt in dat betaling per cheque slechts bij zeer hoge uitzondering en tegen de kostprijs van 10 dollar, tot 31 december 2014 nog mogelijk is. Vanaf 1 januari 2015 is alleen betaling via de bank mogelijk en hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht. Voor meer informatie kan men contact opnemen met de eigen bank of met de Belastingdienst.

Christmas Concert & Sing-along

Friday 19 December 2014

Fortkerk
19:30 hrs

Glühwein or Hot
Cocoa
and 'kerstbrood'
included!

Tickets:

Mensing's Caminada

Albert Heijn, Bruna

Adults fl. 35,00

Children/students fl. 10,00

f De Curaçaosche Kunstkring

Junior Bach Choir (directed by Astrid Samson)
Vocal group "Christmas in Tune"
Myrtle Treurniet (soprano) and other special guests.
Andrew Solomon (oboe), Hein v. Maarschalkerwaart
(clarinet), Enid Lucasius (bassoon), Ilja Huang (piano)

SHIRT UP!

for holiday season

15%
discount
all shirts

one week only
START SATURDAY 13/12

Find us on
Facebook Like

wulfsen & wulfsen

Incidenten tijdens landelijke staking Italië

Foto: AFP

Demonstranten raken slaags met de politie tijdens de landelijke stakingen.

ROME — Miljoenen Italianen hebben gisteren gestaakt tegen de bezuinigings- en hervormingsplannen van het kabinet-Renzi. Er waren 54 protestmarsen, georganiseerd door twee belangrijke vakcentrales, aldus de grootste krant van het Zuid-Europese land, *de Corriere della Sera*. In diverse steden kwam het tot incidenten. Bij botsingen met studenten raakten in Milaan elf agenten gewond. In Genua werden auto's in brand gestoken.

De stakingen legden het openbare leven in het land grotendeels plat. De Italianen merkten dat in het openbaar vervoer, de luchtvaart, op scholen, in ziekenhuizen en bij de postbezorging. Er werd gestaakt tussen 10.00 en 18.00 uur. Volgens de bonden lag de helft van het

trein- en vliegverkeer stil. Ongeveer 70 procent van de bussen reed niet. In Milaan waren er opstootjes tussen agenten en studenten en uiterst linkse demonstranten. Bij de Pirelli-toren in het centrum van de stad probeerden volgens de krant *la Repubblica* tegen-

standers van de regering en studenten die als kerstman waren verkleed, tevergeefs het gebouw van de regionale regering van Lombardije binnen te dringen. Zij wilden symbolisch 'kerstgeschenken' afgeven bij gouverneur Roberto Maroni. De stakingen in de luchtvaart hadden niet alleen in Italië zelf gevolgen. Allerlei vluchten vanuit en naar het land werden gisteren geannuleerd. Dit gebeurde ook op Schiphol, waar in ieder geval van 09.00 tot 17.00 uur alle vluchten naar Italië werden geschrapt. Al maanden keren de vak-

bonden zich tegen de plannen van premier Matteo Renzi voor hervorming van het ontslagrecht. Die zogeheten Jobs Act moet het werkgevers gemakkelijker maken werknemers te ontslaan. Ook staan er bezuinigingen voor volgend jaar gepland. Eind oktober gingen honderdduizenden Italianen ook al de straat op om te protesteren tegen de versoepeling van het ontslagrecht. De premier zei toen dat 'de vaste baan niet meer bestaat'. In Italië is meer dan 13 procent van de beroepsbevolking werkloos. Bij jongeren is dat percentage zelfs 43.

‘Nieuw vliegveld Berlijn eind 2017 open’

MOTZEN — De nieuwe luchthaven van Berlijn moet in de tweede helft van 2017 opengaan. Dat heeft de vicevoorzitter van de raad van toezicht van de luchthaven, Rainer Bretschneider, gisteren na een vergadering van de raad gezegd. Na herhaaldelijk uitstel van de opening werd de laatste tijd geen nieuwe datum genoemd.

De luchthaven, die bij het vliegveld Schönefeld in de vroegere DDR wordt aangelegd, had al in 2010 open moeten gaan. Door allerlei problemen werd dat steeds uitgesteld. De kosten waren begroot op 2,83 miljard euro,

maar zijn inmiddels opgelopen tot mogelijk meer dan 5 miljard. “Wij zullen zorgen dat het gereed komt”, zei Bretschneider. Directeur Hartmut Mehdorn van de luchthaven had het over een ‘blijde en goede boodschap’.

Japan stemt over economische hervormingen

TOKIO — De parlementsverkiezingen in Japan van morgen draaien volledig om de vraag of regerend premier Shinzo Abe kan doorgaan met zijn economische hervormingen. Het antwoord is op voorhand al een volmondig ja, zo blijkt uit peilingen. En dat is ook voor Nederland, van oudsher een handelspartner van Japan, van belang.

De Japanse economie, de op twee na grootste ter wereld, staat al ruim twintig jaar stil. De staatsschuld liep op tot de hoogste ter wereld en behelst inmiddels ruim 2,5 keer de omvang van de Japanse economie. Om daar verandering in te brengen kwam Abe met een driedelig plan op de proppen. De eerste twee delen daarvan zijn vervuld. Er is geld in de economie gepompt en er zijn monetaire hervormingen doorgevoerd. De derde pijler is het belangrijkste: structurele hervorming. Japanse bedrijven zuchten onder regels. Als dat verandert, kunnen bedrijven makkelijker concurreren in binnen- en buitenland.

Die structurele hervormingen zijn echter lastig uit te voeren. Bovendien wil Abe weten of hij de steun heeft van het volk, voordat hij verder hervormt. Vandaar dat hij in november het parlement ontbond en nieuwe

verkiezingen uitschreef. Zijn partij zal die zondag winnen. Het is alleen de vraag of Abes conservatieve LDP de absolute meerderheid behaalt en of de coalitie met de boeddhistische Komeito een tweederde meerderheid pakt. De hervormingen zullen dus doorgaan en dat is voor Nederland van belang. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voert Nederland jaarlijks voor ongeveer 9 miljard euro in uit Japan en exporteert het voor zo'n 3 miljard. “Het is van belang dat de Japanse regering volgend jaar een akkoord met de EU sluit”, waardoor ook buitenlandse bedrijven minder last hebben van de Japanse regels, vindt ondernemersorganisatie VNO-NCW. Hans de Boer, de voorzitter van die organisatie, leidde eind oktober een handelsmissie vanuit Nederland naar Japan. “Japan is op de goede weg, maar die moet worden doorgezet”, aldus de organisatie. “Verder zou Japan, dat befaamd is om de kwaliteit van zijn producten, zich meer moeten richten op innovatie. Daar is veel ruimte voor samenwerking met Nederland”. Ook vindt VNO-NCW het belangrijk dat de Japanse regering weer het vertrouwen weet te winnen van de bevolking. “Dat heeft door de afhandeling van de kernramp in Fukushima bij veel Japanners een forse deuk opgelopen.”

“Ik denk dat we nu greep hebben op de bouwplaats.” Hoewel het vliegveld nog moet opengaan, staat nu al vast dat het te klein zal zijn. De luchthaven heeft

capaciteit voor 27 miljoen passagiers per jaar. Volgens de recentste ramingen moet al in 2016 rekening worden gehouden met meer dan 31 miljoen passagiers.

Abbott wil referendum Aboriginals in 2017

SYDNEY — De Australische premier Tony Abbott hoopt in 2017 een referendum te houden over grondwettelijke erkenning van de Aboriginals.

Abbott zei daarbij dat hij niets wil overhaasten, omdat hij zeker wil zijn dat een referendum kans van slagen heeft, aldus de *BBC* gisteren. Australië heeft het al jaren over een volksraadpleging om erkenning van de inheemse

bevolking in de grondwet te verankeren. Abbott bezwoer wel in zijn toespraak in Sydney dat hij bereid is om zich ‘in het zweet te werken’ om het referendum voor elkaar te krijgen. Van de 24 miljoen Australiërs zijn er ongeveer 600.000 van Aboriginal afkomst. Na decennia van discriminatie staan zij nog altijd onderaan de maatschappelijke ladder en hebben zij veel te lijden onder armoede en werkloosheid.

Facebook overweegt invoering dislike-functie

MENLO PARK — Facebook overweegt de invoering van een dislike-functie, naast de alom bekende like-knop. Dit heeft Facebook-oprichter Mark Zuckerberg gisteren gezegd tijdens een bijeenkomst in het hoofdkwartier van zijn bedrijf. Volgens Zuckerberg is de dislike-functie, waarmee afkeuring kenbaar kan worden gemaakt, een van de vaakst geuite wensen die Facebook van ge-

bruikers binnenkrijgt. De like-functie, waarmee gebruikers kunnen aangeven dat zij de publicatie van een ander verwelkomen, wordt volgens Facebook 4,5 miljard keer per dag gebruikt, zo meldt de *BBC*. Facebook denkt er al enige tijd over na hoe gebruikers makkelijker een breder spectrum van emoties tot uitdrukking kunnen brengen, aldus Zuckerberg.

Cuba voor het eerst naar Top van de Amerika's

PANAMA — Cuba neemt in april 2015 voor het eerst deel aan de Top van de Amerika's, een ontmoeting van staats-hoofden van het westelijk halfrond. Dit heeft gastheer Panama gisteren laten weten. Waarnemers speculeren over een mogelijke ontmoeting van de Amerikaanse president Barack Obama met zijn Cubaanse ambtgenoot Raúl Castro.

De VS boycotten Cuba al decennia lang, wegens het communistische bestuur op het eiland. Op instigatie van Washington werd Cuba in 1962 uit de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) gezet. Daarom heeft Cuba nooit aan de Toppen van de Amerika's deelgenomen, die sinds 1994 worden gehouden.

Rel om Franse rechter die kerststal verbiedt

LA ROCHE-SUR-YON — Het Franse departement Vendée stapt desnoods naar het Europese Hof voor de Rechten van de Mens om te bereiken dat het een kerststal mag opstellen in zijn bestuursgebouw. Dit heeft het parlement van het West-Franse departement gisteren besloten.

Een bestuursrechter had de kerststal in november verboden. Die staat traditioneel elk jaar van 2 december tot kerst in het Hôtel du Département. De traditie is volgens de jurist in strijd met de scheiding van Kerk en Staat, een van de grondslagen van de Franse Republiek, gebaseerd op de Revolutie van 1789.

Volgens de volksvertegenwoordigers van de Vendée zijn kerststallen een 'tradi-

tie van het volk', die door gelovige en niet-gelovige Fransen al eeuwen wordt gekeesterd. De departementsbestuurders voelen zich gesteund door tal van reacties van burgers op het verbod, die zijn binnengekomen via brieven, telefoontjes en sociale media, aldus de nieuwszender *BFM TV*.

De rechtszaak tegen de kerststal was in 2012 aangespannen door de Nationale Federatie van de Vrije

Gedachte (FNLP). Die zet zich onder het motto 'Noch god noch meester - geen priester-gespuis!' in voor de laïcité, zoals de scheiding van Kerk en Staat in Frankrijk heet.

Volgens de voorzitter van het departementsparlement, Bruno Retailleau, 'toont het debat dat ons land sinds tien dagen beweegt, aan hoezeer fundamentalistische verwereldlijking de geest van de scheiding van Kerk en Staat à la française perverteert. De scheiding van Kerk en Staat is uitgevonden om eendracht tussen de Fransen te verzekeren, niet om hen te verdelen door ruzies die niet meer van deze tijd zijn'.

‘Britse pub dreigt langzaam uit te sterven’

LONDEN — Niet alleen het bruine café in Nederland heeft het moeilijk. Zijn Britse soortgenoot, de pub, dreigt langzaam uit te sterven. Daarvoor waarschuwt de Campaign for Real Ale, een belangenvereniging van pubeigenaren en klanten. Elke week sluiten er gemiddeld meer dan dertig. Sinds 1980 gingen er 21.000 pubs dicht, waardoor er nu nog minder dan 50.000 over zijn.

De Britse regering moet de pub helpen om te kunnen blijven bestaan, zegt de vereniging. De gang van zaken bij de pub Swan & Edgar in het centrum van Londen illustreert de problemen waarmee de cafés worden geconfronteerd. Het bestond al meer dan een eeuw en was

een van de kleinste pubs in de hoofdstad. Een projectontwikkelaar kocht het café en de grond eromheen en wil er een huis bouwen. De architecten die het huis ontwierpen, zeiden dat Swan & Edgar de laatste jaren nog maar zestien klanten per dag kreeg.

Tunesiër volgt Koenders als VN-gezant op

NEW YORK — VN-topman Ban Ki-moon heeft de Tunesiër Mongi Hamdi gisteren benoemd tot opvolger van Bert Koenders als speciale gezant voor Mali en hoofd van de VN-missie in het Afrikaanse land. Hamdi (55) is sinds januari minister van Buitenlandse Zaken in Tunesië en heeft in het verleden diverse functies binnen de VN bekleed.

Koenders was VN-gezant en hoofd van de VN-missie sinds 2013. Hij volgde in oktober Frans Timmermans op als minister van Buitenlandse Zaken, nadat die was benoemd tot lid van de Europese Commissie. De econoom Hamdi werkte meer dan 25 jaar voor VN-organisaties, waaronder Unctad, de VN-organisatie voor handel en ontwikkeling. Hij heeft in Californië gestudeerd.

Foto: AFP

Duitse oppositie vangt bot in zaak-Snowden

KARLSRUHE — De Duitse oppositie is er niet in geslaagd via de hoogste Duitse rechter een verhoor van klokkenluider Edward Snowden in de NSA-enquêtecommissie van de Bondsdag af te dwingen. Het Federale Constitutionele Hof (BVG) verklaarde zichzelf gisteren niet bevoegd.

Die Linke en de Groenen hadden een beroep gedaan op de hoogste rechter omdat de rechten van hun parlementariërs zouden zijn geschonden. De fracties van de coalitiepartijen weigeren Snowden met een vrijgeleide naar Berlijn te laten komen.

De klokkenluider, die sinds vorig jaar politiek asiel heeft in Rusland, is bang voor een Amerikaans uitleveringsverzoek, omdat hij geheimen van de inlichtingendiensten van de VS heeft verraden. De coalitiefracties CDU/CSU en SPD vrezten voor di-

plomatieke verwikkelingen met Washington, als Snowden met een vrijgeleide naar Berlijn mag komen.

Het BVG heeft zichzelf niet bevoegd verklaard voor het verzoek van Die Linke en de Groenen omdat geen mensen- en burgerrechten in het geding zijn. Het gaat volgens de hoogste rechters om een procedurele kwestie die thuishoort bij het Federaal Gerechtshof.

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

Drie gewonden schietpartij bij school VS

PORTLAND — Bij een schietpartij vlakbij een school in Portland in de Amerikaanse staat Oregon zijn gisteren zeker drie gewonden gevallen. Volgens Amerikaanse media zou de schutter al van de plaats delict zijn gevlucht en volgens de politie wordt er niet meer geschoten. De school is ontruimd.

Drie gewonden zijn in het ziekenhuis opgenomen. Zij waren bij bewustzijn. Een

zeventienjarige jongen is in zijn rug geschoten, een meisje in haar borst. Over het derde slachtoffer zijn geen nadere bijzonderheden bekend. Volgens een lokaal tv-station was er mogelijk sprake van een afrekening tussen bendes. De Rosemary Anderson High School is een inrichting voor probleemkinderen. Er zitten dakloze leerlingen op de school, evenals kinderen die bij andere scholen zijn weggestuurd.

Euro

In mineur

AMSTERDAM — De Europese aandelenmarkten hebben een toch al slechte beursweek met zware verliezen afgesloten. Een tegenvallend cijfer over de Chinese industrie in combinatie met opnieuw een fikse daling van prijzen onder ruwe olie zette de koersen onder druk. In het laatste handelsuur liepen de verliezen flink op.

De AEX-index in Amsterdam, die een week eerder op 431,06 punten nog de hoogste stand van het jaar bereikte, sloot met een verlies van 2,5 procent op 406,17 punten. De toonaangevende graadmeter op het Damrak is daarmee in een week tijd 5,8 procent gezakt.

De MidKap leverde vrijdag 1,1 procent in en eindigde op 621,81 punten. De belangrijkste beursgraadmeters in Londen, Frankfurt en Parijs gingen met verliezen van tussen de 2,6 en 2,8 procent het weekeinde in. Al met al hebben de aandelenmarkten de slechtste week achter de rug sinds medio 2011. Vrijwel alle hoofdfondsen op het Damrak eindigden in het rood. Alleen Fugro steeg tegen de verdrukking in 3,2 procent. Mogelijk voedt ander overnamenieuws speculaties dat Boskalis de specialist op het gebied van bodemonderzoek wil inlijven. De baggeraar nam onlangs een aanzienlijk belang in Fugro. Net als eerder in de week moesten vooral bedrijven in de oliesector het ontgelden. Zwaargewicht Shell behoorde opnieuw tot de sterkste dalers in de AEX met een verlies van 3,2 procent. Toeleverancier SBM Offshore zakte 2,6 procent. De sterkste daler was bierbrouwer Heineken met een verlies van 3,5 procent. De euro was 1,2480 dollar waard, tegen 1,2401 dollar bij sluiting van de Europese beurshandel op donderdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie, die donderdag voor het eerst sinds juli 2009 onder de 60 dollar dook, zakte 4 procent tot 57,55 dollar. Een vat Brentolie werd 3,1 procent goedkoper en kostte 61,70 dollar.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aandelenmarkten op Wall Street konden gisteren de winsten van een dag eerder geen vervolg geven. De aanhoudende prijsdalingen op de oliemarkt, die ook in Europa al tot fikse koersverliezen leidde, joegen beleggers schrik aan.

De leidende Dow-Jonesindex stond tijdens de middaghandel 1,1 procent in de min op 17.399 punten. De bredere S&P 500 leverde 0,8 procent in en stond op 2019 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq daalde 0,4 procent tot 4686 punten. Een sterker dan verwachte toename van het consumentenvertrouwen in de Verenigde Staten voorkwam zwaardere koersverliezen. Uit een voorlopig cijfer, dat kort na opening van de handel werd vrijgegeven, bleek dat de stemming onder Amerikaanse consumenten sinds januari 2007 niet zo positief was als deze maand. Technologieconcern IBM was de sterkste daler onder de hoofdfondsen in New York met een verlies van 2,8 procent. Chemiereus DuPont leverde 2,4 procent in. De sterkste stijger was Microsoft. De softwaregigant werd 0,7 procent meer waard. Entertainmentconcern Walt Disney won eveneens 0,7 procent. Dienstverlener aan de olie-industrie Halliburton kreeg er 0,4 procent bij. Het bedrijf liet weten vanwege de daling van de olieprijsen duizend banen te schrappen. De maatregelen zijn volgens Halliburton noodzakelijk om de moeilijke marktomstandigheden het hoofd te kunnen bieden.

Fitch verlaagt kredietstatus Frankrijk

Photo: Shutterstock

PARIJS — Kredietbeoordelaar Fitch heeft gisteren zijn kredietoordeel over Frankrijk een stap verlaagd, van AA+ naar AA. Het lagere rapportcijfer betekent dat de firma er iets minder zeker van is dat Frankrijk op de lange termijn aan al zijn betalingsverplichtingen kan blijven voldoen.

Medio oktober had Fitch al gewaarschuwd dat een spoedige afwaardering tot de mogelijkheden behoorde, gezien de gebrekkige voortgang die de Franse regering

boekst bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën.

Extra bezuinigingen die sindsdien zijn aangekon-

digd veranderen daar weinig aan, aldus het ratingbureau. Frankrijk liet eerder dit jaar weten dat het niet in 2015, zoals afgesproken met Brussel, maar pas op zijn vroegst in 2017 zal voldoen aan de Europese norm voor het begrotingstekort van 3 procent van de totale omvang van de economie. Dat kwam het land vorige maand op een waarschu-

wing van de Europese Commissie te staan. De Fransen hebben tot begin maart de tijd gekregen om met een betere financiële planning voor volgend jaar te komen. Gezien de zwakke economische situatie van het op een na grootste euroland ziet Fitch evenwel weinig mogelijkheden om de overheidsfinanciën op korte termijn substantieel te verbeteren.

Strengere eisen aan intern toezicht AFM

DEN HAAG — Minister Dijsselbloem van Financiën gaat strengere eisen stellen aan het intern toezicht binnen AFM, de toezichthouder op de financiële markten. Dijsselbloem maakte dat gisteren bekend na de ministerraad. Ook haalt hij de bezem door de raad van toezicht, waarvan maar één van de vier leden mag blijven zitten.

Aanleiding is een onafhankelijk rapport over het optreden van de leden van de raad van toezicht, waartoe Dijsselbloem opdracht had gegeven na ‘forse discussie’ binnen de raad zelf over

kwesties als integriteit en nevenfuncties. Volgens de minister hebben leden van de raad geen regels overtreden, maar hebben ze wel ‘op de rand gelopen’. Er is weliswaar naar de letter van

de regels gehandeld, maar niet naar de geest. “Dat is gewoon niet goed”, aldus de minister, die daarmee zijn ingrijpen verklaart. Hij heeft de voorzitter van de raad van toezicht, George Möller, ook gevraagd om nu – een paar maanden voor het einde van zijn termijn – af te treden. “Hij heeft een bijzondere verantwoordelijkheid op het punt van integriteit en de discussie daarover is in de raad niet goed ge-

voerd.” Daarmee zijn er drie vacatures in de raad. “Ik wil vernieuwing”, aldus de minister. Uit het onderzoek blijkt dat de regels over integer handelen te complex zijn en er daardoor nog wel eens slordig mee wordt omgegaan. Zo hebben twee toezichthouders zich schuldig gemaakt aan een lichte overtreding van de regels en hebben anderen nevenfuncties niet tijdig gemeld.

KLM gaat samenwerken met Airbnb

AMSTELVEEN — Wie een vliegreis boekt bij KLM, kan daar via de website meteen een passende accommodatie bij zoeken uit het aanbod van Airbnb. Dat maakten de luchtvaartmaatschappij en de internetmarktplaats voor slaapplekken bekend.

Met de samenwerking versterkt KLM niet alleen zijn activiteiten op het gebied van social media, maar behaalt het volgens een woordvoerder ook wat extra omzet. De luchtvaartmaatschappij ontvangt een commissie op elke boeking bij Airbnb via haar website. Hoeveel dat naar verwachting gaat opleveren, kon zij niet zeggen. KLM heeft al jaren een soortgelijke samenwerking met hotelwebsite booking.com. Ook biedt de luchtvaartmaatschappij sinds kort pakketten aan waarbij een vlucht gecombineerd kan worden met een hotelovernachting en de huur van een auto.

‘Advocatenkantoren samen tegen Petrobras’

LONDEN — Zes Amerikaanse advocatenkantoren hebben besloten samen op te trekken in een rechtszaak tegen het Braziliaanse staatsenergiebedrijf Petrobras.

Ze hopen een vergoeding te bewerkstelligen voor Amerikaanse beleggers die geld hebben verloren door het grote corruptieschandaal rond het concern. Dat schreef *The Financial Times* deze week. Zogeheten ‘class

action lawsuits’ zijn een bekend verschijnsel in de VS. Petrobras, dat ook onder druk stond door de aanhoudende daling van de olieprijs, sloot gisteren op de laagste koers in tien jaar. Het onderzoek naar corruptie wordt op meerdere fronten tegelijk uitgevochten. Behalve in een aantal Braziliaanse onderzoeken wordt de handel en wandel van het concern ook onder de loep genomen door het Amerikaanse ministerie van Justitie.

Meer smartphones geïmporteerd voor feestdagen

DEN HAAG — Er zijn flink meer smartphones ingevoerd voorafgaand aan de feestdagen. In oktober was de import van mobiele telefoons in Nederland goed voor bijna 1,2 miljard euro. Dat is 29 procent meer dan in dezelfde maand vorig jaar, meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gisteren.

De sterke toename hangt volgens het statistiekbureau samen met de introductie van nieuwe modellen. De verkoop van smartphones in Nederland neemt daarbij al sinds 2007 fors toe.

Ruim een vijfde van de smartphone-invoer is daadwerkelijk bestemd voor de

Nederlandse markt. De rest van de telefoontjes gaat, al dan niet na een kleine bewerking, het land weer uit. Die toestellen worden doorgevoerd naar het Europese achterland.

Het merendeel van de geïmporteerde smartphones komt uit China. Driekwart van de invoerwaarde van mobieltjes is inmiddels van Chinese herkomst. In 2007 was dat nog maar de helft. In totaal is er in de eerste tien maanden van dit jaar al voor bijna 7,3 miljard euro aan smartphones in Nederland ingevoerd. Over heel 2013 bedroeg dit cijfer bijna 8,7 miljard euro. Ter vergelijking: in het jaar 2007 ging het nog maar om een kleine 3,4 miljard.

Top van modehuis Gucci vertrekt

MILAAN — De top van het Italiaanse modehuis Gucci wordt opgeschud. De topman en de creatief directeur van het bedrijf vertrekken, zo maakte eigenaar Kering, houdstermaatschappij van een reeks luxe merken, gisteren bekend.

Topman Patrizio di Marco vertrekt per 1 januari, hoofdontwerperster Frida Giannini eind februari, na de presentatie van de herfst- en wintercollectie van Gucci.

De Marco maakte in 2009 de overstap naar Gucci van zusterbedrijf Bottega Veneta. Giannini heeft sinds 2006 de leiding over het creatieve team van het bedrijf.

Gucci worstelt met de ambitie om klanten over te laten stappen naar merken met een meer exclusieve uitstraling. De verkopen van het Italiaanse bedrijf namen vorig kwartaal met bijna 2 procent af, maar Gucci verwacht de omzet op korte termijn weer te kunnen laten groeien.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	12-Dec		PREV.	12-Dec		
DOW JONES	17596.34	17291.10	AEX	416.77	406.17		
S&P 500 INDEX	2035.33	2002.82	AEGON NV	6.13	6.00		
NASDAQ	4708.16	4653.60	AHOLD NV	14.20	13.83		
AMAZON.COM INC	307.36	307.70	AKZO NOBEL	55.60	55.00		
APPLE INC	111.62	109.85	ASML HOLDING NV	86.99	85.53		
BAIDU INC-SP ADR	229.23	229.72	CORIO NV	39.60	39.29		
BERKSHIRE HATH-B	150.13	146.72	DSM (KONIN)	51.85	50.80		
CITIGROUP INC	54.51	53.40	HAL TRUST	125.10	123.27		
COCA-COLA CO	41.53	40.92	HEINEKEN NV	60.48	58.39		
WALT DISNEY CO	91.75	91.49	ING GROEP NV	11.21	10.82		
3D SYSTEMS CORP	30.59	30.00	KPN (KONIN) NV	2.56	2.49		
EBAY INC	56.79	55.79	KONINKLIJKE PHIL	23.38	23.26		
FACEBOOK INC-A	77.73	77.86	REED ELSEVIER	18.44	18.96		
GENERAL ELECTRIC	25.41	24.89	ROYAL DUTCH SH-A	25.97	25.13		
GOOGLE INC-A	532.11	521.51	TOMTOM	5.26	5.14		
HEWLETT-PACKARD	38.47	38.04	TOTAL SA	42.57	41.78		
HOME DEPOT INC	100.27	99.82	UNILEVER NV-CVA	32.64	31.78		
INTEL CORP	36.70	36.26	W.P. STEWART HOL	317.78	318.85		
JOHNSON&JOHNSON	106.72	104.48	ZIGGO NV	38.60	38.65		
LINKEDIN CORP-A	217.36	219.96	SCOTIABANK FUNDS			PREV.	11-Dec
MICROSOFT CORP	47.17	46.98	MONEY MARKET	13.0642	13.0642		
PROCTER & GAMBLE	90.41	89.62	US DOLLAR BOND	2.8453	2.8443		
ROYAL DUTCH-ADR	63.81	62.30	GLOBAL GROWTH	2.3943	2.3948		
STARBUCKS CORP	83.12	83.27	US GROWTH	11.7602	11.8494		
TWITTER INC	36.70	37.10	CANADIAN GROWTH	2.9317	2.9283		
WAL-MART STORES	83.83	83.82	FUNDS			PREV.	11-Dec
WHOLE FOODS MKT	47.70	48.32	BGF CONT EUR FLEX	21.91	21.85		
ETFs	PREV.	12-Dec	BGF EMKT BOND	15.34	15.29		
ALERIAN MLP - AMLP	16.94	16.81	BGF FIX INC GBL OP	13.23	13.23		
ISH GBL HY BD - GHYG	49.85	49.78	BGF GBL ALLOCATION	50.19	50.00		
ISH IBOXX HY BD - HYG	88.45	87.25	BGF USD CORE BOND	16.97	16.99		
ISH SELECT DIV - DIVY	78.46	77.17	TEMPLETON GBL BND	24.03	24.00		
ISH MSCI EMKT - EEM	38.98	38.34	TEMPLETON ASIAN SM	41.08	40.66		
ISH MSCI PAC - EPP	44.77	44.29	CURRENCIES	PREV.	12-Dec		
ISH RUSSELL - INV	121.08	119.15	YEN/USD	119.360	118.410		
ISH S&P 500 - SPY	111.30	109.61	EUR/USD	1.239	1.246		
ISH EUROPE - IEV	43.50	42.47	CAN/USD	1.153	1.155		
POWERSH-OQQ	103.80	102.71	GBP/USD	1.571	1.572		
POWERSHARES DB C	19.47	19.31	COMMODITIES	PREV.	12-Dec		
SPDR S&P INT DIV-DX	42.76	41.92	OIL WTI	59.95	57.78		
SPDR S&P MID 400	259.29	255.71	GOLD	1227.55	1221.80		
SPDR S&P 600 SMA	103.96	102.99	SILVER	17.10	17.02		
VANGUARD REIT - VNQ	81.54	80.83	WHEAT	585.50	605.00		
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	55.18	54.39	GBP/USD	1.571	1.572		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURJEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatsweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: phis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/phib

Fundacion Arubana di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306

e-mail: favi@setarnet.aw website: http://www.favi.org

Storing hindert vliegverkeer Zuid-Engeland

Foto: AFP

Een man doet een dutje terwijl hij wacht tot de vluchten weer kunnen vertrekken.

LONDEN/AMSTERDAM — Het luchtverkeer boven de Britse hoofdstad Londen is gisteren ernstig gehinderd door een computerstoring in een luchtverkeerscentrum. Het vliegverkeer in heel Engeland kreeg aan het eind van de middag te maken met de storing. Rond 12.30 uur onze tijd meldden de luchtverkeersleiders in het Zuid-Engelse centrum Swanwick dat het systeem, dat ruim anderhalf uur faalde, weer was hersteld. Het technische probleem was in het luchtverkeersleidingscentrum Swanwick bij Southampton.

Het grootste vliegveld van Londen en het drukste van Europa, Heathrow, meldde plotseling dat er geen vlieg-

tuigen meer konden landen en opstijgen. Het vliegveld wordt gebruikt door gemiddeld ruim 183.000 reizigers per dag. Ze worden er bediend door meer dan negentig luchtvaartmaatschappijen. Het kleinere Luton Airport sprak van vertragingen door de computerstoring. Het vliegveld ligt ten noorden van Londen, net als de

luchthaven Stansted, waar sommige vluchten werden afgelast en er vertragingen waren. Ten zuiden van Londen meldde Gatwick Airport aanvankelijk dat er alleen nog toestellen konden landen, maar niet lang daarna meldde de luchthaven dat het vliegverkeer weer op gang was, zij het met vertragingen.

Duitser Schulz krijgt Karelsprijs 2015

AKEN — Parlementsvoorzitter Martin Schulz van de Europese Unie krijgt komend jaar de Internationale Karelsprijs van Aken. Schulz krijgt de prijs omdat hij een 'uitstekende vertegenwoordiging voor de opleving van de Europese democratie' is, aldus de organisatie vandaag.

De Duitse sociaaldemocraat is sinds 2012 voorzitter van het Europees Parlement en werd in juli 2014 herkozen. Daarvoor was hij leider van de sociaaldemocraten in het

parlement. De Karelsprijs geldt als prestigieuze Europese prijs en wordt jaarlijks uitgereikt voor bijzondere bijdragen aan de Europese eenwor-

ding. Dit jaar nam de Belgische president van Europa Herman van Rompuy de prijs in ontvangst. De prijs bestaat sinds 1950 en is vernoemd naar Karel de Grote. De prijs ging eerder al naar grote Europese denkers, zoals in 1958 naar Robert Schuman (een van de voorvaders van de EU), in 2006 naar Jean-Claude Juncker (huidig voorzitter van de

Europese Commissie) en in 2011 naar Jean-Claude Trichet (voormalig voorzitter van de Europese Centrale Bank). Ook Nederlanders hebben de prijs al eens uitgereikt gekregen. In 1967 kreeg diplomaat, politicus en secretaris-generaal van de NAVO Joseph Luns de prijs. Koningin Beatrix mocht in 1996 met de eer strijken.

Bom doodt twee militairen VS in Afghanistan

KABUL — Bij een bomaanslag op een NAVO-konvoi in de Afghaanse hoofdstad Kabul zijn gisteren twee Amerikaanse militairen om het leven gekomen. Dat maakte het Amerikaanse ministerie van Defensie vandaag bekend. De Taliban hebben de aanslag gepleegd, aldus het ministerie, in de buurt van een Amerikaanse legerbasis.

WHO: Bijna 6600 doden door ebola

GENÈVE — Het aantal doden door ebola in West-Afrika is in één week met bijna 400 tot 6583 mensen gestegen. In totaal zijn in de drie landen waar bijna alle sterfgevallen zijn geregistreerd, 18.188 infecties vastgesteld. Dat heeft de Wereldgezondheidsorganisatie WHO gisteren bekendgemaakt. De WHO gaat ervan uit dat het werkelijke aantal

geïnfecteerden en doden in Guinee, Liberia en Sierra Leone hoger ligt. Niet alle infecties en doden in de drie landen worden geregistreerd. Ook kunnen de cijfers vervuld zijn doordat ook ziektes worden meegeteld die sterk op ebola lijken, maar waarvoor sluitend bewijs ontbreekt dat het inderdaad om de dodelijke infectieziekte gaat.

Belgisch luchtruim 24 uur dicht

BRUSSEL — In verband met een nationale staking maandag in België willen de luchtverkeersleiders het Belgische luchtruim vanaf zondagavond 22.00 uur een etmaal sluiten. Dat betekent dat er in België geen enkel vliegtuig kan opstijgen of landen.

De vakbond ACV-Transcom kondigde de actie bij luchtverkeersleider Belgocontrol gistermiddag aan. Eerder

gisteren hadden vakbonden vrachtwagenchauffeurs opgeroepen om maandag het werk neer te leggen. Zij zouden echter geen wegen of bedrijventerreinen moeten blokkeren.

De nationale staking is gericht tegen de bezuinigingsplannen van de centrum-rechtse regering-Michel. De afgelopen drie maanden waren er al regionale stakingsacties.

Vrouw kroonprins geeft koninklijke status op

BANGKOK — De derde vrouw van kroonprins Vajiralongkorn van Thailand heeft haar positie binnen het Koninklijk Huis opgegeven. Zeven van haar familieleden zijn vorige maand gearresteerd omdat zij zich aan corruptie schuldig zouden hebben gemaakt. Onder hen zijn vier broers en zussen en een oom.

Het paleis in Bangkok deelde mee dat prinses Srirasmī Akrapongpreecha aan de 87-jarige koning Bhumibol

toestemming heeft gevraagd om ontheven te worden van haar koninklijke status, en dat de vorst ermee heeft ingestemd. De 62-jarige Vajiralongkorn vroeg vorige maand de regering al om de koninklijke naam van zijn schoonfamilie te schrappen. De verwachting is dat de kroonprins snel van zijn vrouw zal scheiden. Zij trouwden in 2001 met elkaar. Het zal mogelijk niet lang meer duren voor

de kroonprins zijn hoogbejaarde vader opvolgt, die een zwakke gezondheid heeft en vorige maand voor het laatst in het openbaar is verschenen. Een paar jaar geleden lekten echter documenten uit waarin invloedrijke Thaise functionarissen zich afvroegen of Vajiralongkorn, de enige zoon van Bhumibol, geschikt is om koning te worden. Hij zou een playboy zijn en goede banden hebben met de zeer vermogende oud-premier Thaksin Shinawatra. Die werd in 2006 door het leger afgezet, maar geniet nog altijd grote populariteit onder de armen en de bewoners van het platteland.

Gevangene voor twinigste keer ontsnapt

KOPENHAGEN — De Deense politie is een zoekactie begonnen naar een man die voor de twintigste keer uit de gevangenis is ontsnapt. De 40-jarige Deen klom in de nacht van gisteren op vandaag met een touwladder uit het raam van zijn cel.

De Deen zit een zevenjarige celstraf uit voor een gewapende roofoverval. Hij zat

vast in de gevangenis Vrids-løselille in het westen van Kopenhagen. Daar wist hij

Oud-leider Duitse deelstaat overleden

BERLIJN — De vroegere minister-president van de Duitse deelstaat Nedersaksen, Ernst Albrecht, is op 84-jarige leeftijd overleden. Zijn dochter, de huidige

minister van Defensie van Duitsland Ursula von der Leyen, maakte dat vandaag in Afghanistan bekend, aldus Duitse media. Albrecht was tussen 1976

IS onthoofd vier mannen voor godslastering

BEIRUT — De politie van terreurbeweging Islamitische Staat (IS) heeft vier mannen onthoofd die zijn beschuldigd van godslastering. Ook heeft de beweging een man en een vrouw gestenigd, omdat ze overspel zouden hebben gepleegd. Dat meldde het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten vandaag.

In het gebied in Syrië en Irak waar IS de controle heeft, is de islamitische wetgeving (sharia) ingevoerd. Inwoners en activisten zeggen dat er veel mensen worden onthoofd en gestenigd voor daden die volgens de sharia verboden zijn, zoals overspel, diefstal, godslastering en homoseksualiteit. De twee mannen werden op het platteland ten noorden van de Syrische stad Homs onthoofd. Volgens het Iraaks-christelijk parlamentslid Imad Yokhanna zijn er zeker 160.000 christenen op de vlucht geslagen, nadat IS in juni de miljoenenstad Mosul had veroverd. Ze verlieten de stad vanwege gewelddadigheden en doods-

bedreigingen van de jihadisten. Bij de verovering van Mosul heeft IS een belasting ingevoerd die door elke christen moet worden betaald. Daarna

stelde IS de christenen voor de keuze zich te bekeren tot de islam of de stad te verlaten. De meeste vluchtelingen zijn naar de Koerdische regio in Noord-Irak gevlucht, aldus Yokhanna.

In 2003 leefden er naar schatting 1,2 miljoen christenen in Irak. Nu zouden er nog zo'n 500.000 van hen in het land verblijven.

Helikopter Iraaks leger neergeshoten

In gevechten bij het Iraakse pelgrimsoord Samarra is een helikopter van het Iraakse leger uit de lucht geschoten door strijders van Islamitische Staat (IS). Volgens ooggetuigen werd het toestel door raketten geraakt. Van officiële zijde is zaterdag geen bevestiging van het incident gegeven. Even voor het incident was de regio gebombardeerd door de Iraakse luchtmacht. IS heeft de greep op het ongeveer 110 kilometer ten noorden van Bagdad gelegen Samarra verstevigd. In Samarra bevindt zich een van de belangrijkste sjiitische heildommen. Miljoenen sjiiten herdenken vandaag in Karbala ten zuiden van Bagdad met een treurfestival de martelaarsdood van imam Hoessein, de kleinzoon van profeet Mohammed.

Ex-burgemeester bestraft voor negeren storm

Foto: AFP

PARIJS — De vroegere burgemeester van het West-Franse dorp La Faute-sur-Mer is gisteren voor doodslag tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld omdat hij de risico's van een storm negeerde. Hij wilde voorkomen dat projectontwikkelaars niet langer in zijn dorp wilden investe-

ren. Dat melden Franse media.

De storm Xynthia woedde begin 2010 in Frankrijk, Spanje en Portugal. De storm verwoestte beschermingsmuren langs de zee, waardoor het dorp overstromde. 29 mensen kwamen in het dorp van ongeveer 1000 inwoners om het leven. Volgens de recht-

bank wist burgemeester René Marratier dat het dorp gevaar liep, maar besloot hij 'met opzet' de burgers niet te waarschuwen en de redingsdiensten niet voor te bereiden. De locoburgemeester kreeg twee jaar celstraf. Marratier noemde het vonnis 'onrechtvaardig' en kondigde aan hoger beroep aan te tekenen.

Oekraïne sluit luchtruim Oost-Oekraïne

KIEV — Oekraïne heeft een deel van het luchtruim in het oosten van het land gesloten. Het is niet meer mogelijk om te vliegen naar onder meer de steden Charkov, Dnepropetrovsk en Melitopol.

Het luchtruim is om veiligheidsredenen gesloten, zei hoofd Denis Antonjoek van de nationale luchtverkeersleiding vandaag tegen het Oekraïense persbureau

Interfax-Ukraine. Het vliegverbod geldt boven een brede strook ten westen van het gebied waar het Oekraïense leger tegen rebel-len vecht. Dat gebied werd

een dag na de vliegcrash met vlucht MH17 al gesloten. Volgens Oekraïense media geldt het verbod tot maandag, maar de autoriteiten hebben dat niet bevestigd. Eerder sloot Oekraïne het luchtruim boven schiereiland de Krim, na de Russische annexatie daarvan.

Taliban doden mijnopruimers

LASHKAR GAH — De Taliban hebben twaalf mensen doodgeschoten die mijnen aan het opruimen waren bij een voormalige Britse basis in Afghanistan. Dat liet de politie vandaag weten. De moordpartij was bij Camp Bastion in de provincie Helmand. De Taliban zaten op motoren toen zij de aanval uitvoerden. Het Afghaanse leger lanceerde een tegenaanval waardoor vier Taliban werden gedood en drie gearresteerd.

de ziekte van Alzheimer.

Von der Leyen was in Afghanistan voor een bezoek aan Duitse militairen in Mazar-e-Sharif.

Stuk gras levert meer dan 1 miljoen euro op

Een stuk grasveld van nog geen 200 vierkante meter heeft meer dan 1 miljoen euro opgeleverd. Volgens *SWNS* klinkt dat waanzinnig en is het dat eigenlijk ook wel, maar het gaat wel om een lapje grond in hartje Londen aan de High Street in de wijk Hampstead.

Dat het vervallen grasveldje – achter twee vervallen garages – zo ontzettend veel

heeft opgeleverd, heeft vooral te maken met het feit dat de grond is verkocht mét bouwvergunning. Bij de veiling kwamen dan ook behoorlijk wat geïnteresseerden opdruven om het kleine stukje Londen in bezit te krijgen. Om de prijs een beetje in perspectief te krijgen: voor een gemiddeld Engels huis – helemaal af en bewoonbaar – betaal je doorgaans twee ton.

Elfjarige reist 1300 kilometer in taxi

Foto: Shutterstock

Een elfjarig meisje uit Arkansas heeft een flink geldbedrag van haar oma gestolen en een taxi genomen naar Florida, een afstand van meer dan 1300 kilometer. Ze kwam niet verder dan Atlanta, Georgia en is inmiddels weer thuis. Vorige week bleek de elfjarige Alexis Waller uit Bryant, Arkansas ineens verdwenen te zijn.

Ze was 's nachts met onbekende bestemming vertrokken, of door iemand gekidnapt. "Je gaat meteen uit van het ergste", zegt haar vader Brent tegen *KARK-TV*. "Ik dacht dat een of andere vent haar had meegenomen." Alexis wilde naar Jacksonville, Florida, om een jongen op te zoeken die ze twee jaar geleden op vakantie

leerde kennen en met wie ze sindsdien contact heeft. Dus haalde ze duizenden dollars uit de sokkenla van haar oma, lifte ze naar Little Rock en nam ze een taxi. "De chauffeur stelde verder geen vragen, alleen waar ik heen wilde. Toen ik zei dat ik naar Jacksonville wilde, vroeg hij of ik geld had." Haar ouders belden de politie, die er na enig speurwerk achterkwam dat Alexis zich in een taxi bevond in Atlanta. Het meisje had ruim 850 kilometer afgelegd.

Haar ouders reden de hele nacht door om haar op te halen. Ze waren boos, maar vooral opgelucht. "Ik ben eigenlijk blij dat ik gevonden ben", zei Alexis. "Ik beseftte al gauw dat ik een grote fout had gemaakt."

Ontslagen piloot liet zangeres vliegen

Foto: Shutterstock

Een Mexicaanse piloot van vliegmaatschappij Magnicharters is ontslagen nadat hij zangeres Esmeralda Ugalde had laten vliegen. Zij plaatste op Twitter foto's van de commerciële vlucht, waarop ze in de cockpit te zien is. De 23-jarige Esmeralda is een redelijk bekende zangeres in Mexico. Na haar vlucht van Cancun naar Mexico-Stad deelde zij de bewuste foto's met haar 40.000 Twitter-volgers. Ze is in een sexy pose achter de stuurknuppel te zien en heeft de

pet van de piloot op. De foto's zijn sindsdien verwijderd.

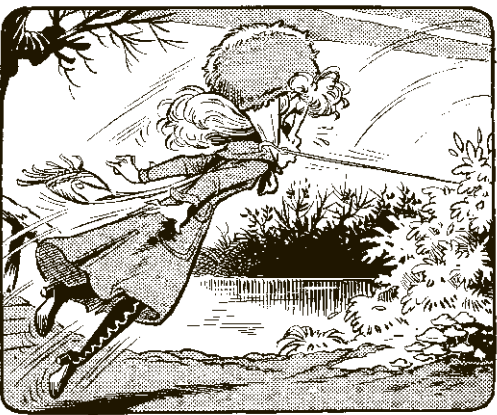
Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Koning Hollewijn en de ontwikkel-steun

Door Marten Toonder

Het was herfst geworden. De bladeren werden bruin en geel, en aan de struiken hingen bedauwde spinnewebben. "De hele wereld is triesterig," dacht Wiebel, terwijl ze door de omgeving wandelde. "Het wordt kouder en donkerder en er is niets meer te beleven. Straks moet ik weer door de nattigheid blubberen als ik er uit wil..."

Op dat moment werden haar mistroostige gedachten onderbroken door een vislijn die van achter enkele struiken tevoorschijn zwierde. Voordat ze opzij kon springen, maakte de haak zich vast in haar kraagje en werd ze met een ruk omvergetrokken, zodat ze met een plons in het Brakke Koudewater verdween.

Mensen

Kerstwens van Albert Schweitzer Funderend Onderwijs

Team en leerlingen van ASFO wensen iedereengezegende kerstdagen en een leerzaam 2015 toe!

Jochie vermaakt zich kostelijk met tondeuse

Kinderen doen niets liever dan het gedrag van hun ouders kopiëren. En wat is er nou stoerder dan je haren net zo kunnen kammen als je vader? Of was hij nou zijn baard aan het scheren? Een klein Amerikaans ventje had dat niet helemaal duidelijk voor ogen toen zijn moeder hem in de badkamer aantrof en hij zijn haar stond te 'kammen' met een tondeuse.

De video, die door ene Buzzford op *LiveLeak* is gezet, laat een klein, blond ventje zien dat in opperbeste stemming met de tondeuse van zijn ouders in de weer

is. Als zijn filmende moeder vraagt wat hij aan het doen is, zegt hij vol trots: "Ik ben mijn haren aan het kammen mama." Zijn moeder reageert nog met: "Echt?!" Het ventje weer: "Jep!" Uiteindelijk moet moeder hem wel zeggen dat hij na de huidige 'kambeurt' helemaal zijn haren niet meer hoeft te kammen, maar dat lijkt het kleine ventje helemaal niets uit te maken. Zij besluit maar om hem te complimenteren met het vakkundige stukje scheerwerk. "En ik denk dat oma het ook geweldig gaat vinden."

Autodieven kunnen niet schakelen

Twee mannen in Ocala, Florida kregen het bijna voor elkaar een auto te ste-

len. Helaas was de bolide met een versnellingsbak uitgerust.

De eigenaar was met zijn auto aan de kant van de weg gaan staan, omdat hij even moest bellen. Een van de gewapende overvallers tikte met zijn pistool op het raam en vroeg de man naar zijn portemonnee en sleutels. Het slachtoffer gaf ze af en stapte uit de auto. De twee mannen, eenmaal in de auto en met de sleutels in het contact, kwamen erachter dat de Toyota Corolla geen automaat was. Niet gewend aan een versnellingspook, probeerden ze alsnog de auto in beweging te krijgen.

Hierbij hadden zij weinig succes. Tegen de tijd dat de politie arriveerde, hadden de mannen de benen genomen. De sleutels zaten gewoon nog in de auto. De verdachten zijn nog niet opgepakt, meldt *Ocala Star-Banner*.

Oscar van filmster nog niet geveild

De nabestaanden van actrice Joan Fontaine wilden de Oscar die zij in 1942 won, laten veilen voor de dierenbescherming, maar de Academy die de onderscheiding toekent heeft daar een stokje voor gestoken. Volgens de regels moeten Oscars die sinds 1950 zijn gewonnen, eerst voor 1 dollar aan de Academy worden aangeboden. Hoewel Fontaine het beeldje acht jaar eerder won, dreigde de Academy met een proces.

De nabestaanden hadden volgens de *BBC* een opbrengst van 200.000 tot 300.000 dollar verwacht, maar hebben besloten de Oscar voorlopig niet te laten veilen. Zij willen in overleg gaan met de Academy. "Wij hebben het gevoel dat bij een rechtszaak iedereen verliest, behalve de advocaten", zo menen zij.

Fontaine overleed in december vorig jaar op 96-jarige leeftijd. Zij kreeg de Oscar voor beste vrouwelijke actrice voor haar rol in de film *Suspicion* van Alfred Hitchcock.

Grootschalig pornoprotest in Londen

Ongeveer vijfhonderd mensen protesteerden gisteren in Londen tegen de recente veranderingen in de Britse pornowetgeving. De demonstranten kwamen voor het parlamentsgebouw bijeen en doen een wereldrecordpoging 'gezichtzitten'. Het parlement van het Verenigd Koninkrijk nam dinsdag een wetswijziging aan die diverse seksuele handelingen in pornofilms verbiedt. Onder meer 'spanking' en vrouwelijke ejaculatie mogen niet meer getoond worden in pornofilms van Britse makelij. Dit geldt voor zowel dvd's als internetporno. Het evenement is onder anderen georganiseerd door Charlotte Rose, de sekswerker van het jaar 2013. "Wij stonden gisteren op voor persoonlijke vrijheid, die niemand ons mag ontnemen", zegt ze tegen *The In-*

dependent. Rose stelt dat de maatregelen gericht lijken tegen genot van vrouwen. De demonstranten vinden de censuur in strijd met de seksuele gelijkheid en kwamen daarom in actie. Iedereen was opgeroepen om samen te komen op Old Palace Yard, voor het gebouw van het Britse parlement. Onder het wakend oog van de Big Ben ondernamen de aanwezigen een poging het wereldrecord 'gezichtzitten' te verbreken, terwijl ze het Monty Python-liedje *Sit On My Face* zongen. Guinness World Records weigert dit wereldrecord te erkennen. Old Palace Yard was gisteren ook het podium voor de eenmalige talentenshow *Sex Factor*, die onderdeel vormde van het protest. Zowel bij de wereldrecordpoging 'gezichtzitten' als de talentenjacht waren de deelnemers gewoon volledig gekleed.

Foto: Shutterstock

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Team Brunel wint tweede etappe Ocean Race

ABU DHABI — Het Nederlandse zeiljacht Team Brunel heeft vandaag de tweede etappe in de Volvo Ocean Race gewonnen. De boot van schipper Bouwe Bekking behield voor de kust van Abu Dhabi net genoeg voorsprong op de Chinese boot Dongfeng.

De zeilers startten bijna een maand geleden vanuit het Zuid-Afrikaanse Kaapstad voor de tweede etappe in de reis rond de wereld. De laatste week lag Team Brunel bijna voortdurend op kop, maar Dongfeng was nooit ver weg. De Chinese boot nam in de slotfase van de ruim 11.000 kilometer lange etappe zelfs even de leiding. Bekking wist zijn boot toch nog voorbij Dongfeng te zeilen en kwam als eerste door de finishlijn. Het verschil op de finish met de Chinese boot, met de Franse schipper Charles Caudrelier, bedroeg uiteindelijk 16 minuten en 20 seconden. Team Brunel eindigde in de eerste etappe, van Alicante naar Kaapstad, als derde. Die race werd gewonnen door Abu Dhabi Ocean Racing, dat nog onderweg is en in de thuishaven als derde gaat eindigen. Dongfeng werd in de eerste etappe ook al tweede. De drie boten gaan in aantal punten dan ook gezamenlijk aan kop van het klassement, maar dat wordt aangevoerd door Brunel en Abu Dhabi omdat zij een race hebben gewonnen. Het gat met de overige drie boten die nog varen, was zaterdagochtend nog meer dan 100 zeemijl. Team

Bouwe Bekking bracht zijn schip als eerste in veilige haven.

SCA, met aan boord Carolijn Brouwer, ligt op ruime afstand laatste. Wouter Verbraak, de vierde Nederlander in de Ocean race, zal niet finishen. De navigator voor twee weken geleden met zijn boot Team Vestas Wind op een koraalrif in de Indische Oceaan. Het schip

raakte zo erg beschadigd dat een herstart in de derde etappe onwaarschijnlijk is. Schipper Bouwe Bekking stapte in Abu Dhabi uitermate tevreden van zijn boot bij de Volvo Ocean Race. De Nederlandse aanvoerder van Team Brunel won de tweede etappe in de reis

rond de wereld en constateerde dat zijn team steeds beter begint te draaien. “Het team heeft het geweldig gedaan”, aldus Bekking. “We waren veel beter dan in de eerste etappe. Dat doet me het meeste goed aan deze zege. Maar we hadden in deze etappe net zo goed laatste

kunnen worden”, blikte hij terug op de race van Kaapstad naar Abu Dhabi, over meer dan 11.000 kilometer. De derde etappe voert van Abu Dhabi naar Sanya in China. De zeilers gaan op 3 januari van start en moeten 4670 zeemijl afleggen naar de finish.

Foto: AFP

Eindelijk weer een punt voor FC Dordrecht

HERACLES — FC Dordrecht heeft gisteren voor het eerst in tien wedstrijden weer eens een punt gepakt. De formatie van trainer Ernie Brandts leek tegen Heracles Almelo zelfs lang op weg naar de zege, maar de thuisploeg kwam in de tweede helft alsnog langszij: 1-1.

Het duel in Almelo was niet bepaald hoogstaand, al was het begin nog best aardig. Zo opende Ryan Koolwijk uit de eerste aanval van Dordrecht de score. De middenvelder mocht vanaf de linkerkant vrij uithalen en zag hoe Heracles-doelman Dennis Telgenkamp, mede doordat de bal twee keer werd aangeraakt, het schot onder zich door liet glippen. Iliass Bel Hassani had direct voor 1-1 moeten zorgen. De middenvelder speelde zich knap vrij, maar schoot de bal net naast. Het niveau van de wedstrijd daalde vervolgens flink. Beide ploegen slaagden er am-

per in de bal in de ploeg te houden, waardoor er zelden een kans te noteren viel. Dat leidde met name bij trainer John Stegeman van Heracles tot de nodige onvrede. De coach wijzigde zijn tactiek dan ook in de tweede helft, door met Denni Avdic een tweede kopsterke spits naast de al aanwezige Wout Weghorst te zetten. Beide aanvallers werden echter zelden bereikt, waardoor Dordrecht voorzichtig rekening mocht gaan houden met de eerste zege in vijftien wedstrijden. Toch kwam Heracles in de 73e minuut langszij. Voor de zoveelste keer dit seizoen kreeg Dordrecht een strafschop tegen, nu na een onhandige handsbal van Josimar Lima, waarna Ous-sama Tannane vanaf elf meter gelijk maakte: 1-1. Heracles was in het slot ook het dichtst bij de winnende tref-fer, maar een tiende nederlaag op rij bleef Dordrecht bespaard. De ploeg staat ondanks het punt nog altijd onderaan.

Real Madrid ruim voorbij Almería

ALMERÍA — Real Madrid heeft gisteren met meer moeite dan de uitslag doet vermoeden de uitwedstrijd tegen laagvlieger UD Almería met 4-1 gewonnen.

De koploper van de Primera División stond vlak voor rust korte tijd op 1-1 en zag de thuisploeg bij een stand van 2-1 na een uur een strafschop missen. Cristiano Ronaldo besliste het duel in de slotfase met twee doelpunten. Isco zette Real na een half uur op 1-0, maar

Verza maakte kort daarop gelijk. Nog voor rust zorgde Gareth Bale voor 2-1. Verza miste na een uur een strafschop, waarna de nummer zeventien de koploper niet af kon houden van de twintigste overwinning op rij in alle competities. Cristiano Ronaldo maakte tien minuten voor tijd 3-1 en zorgde vlak voor tijd ook nog voor de 4-1. De voorsprong van Real op achtervolger FC Barcelona is vijf punten, maar Barça speelt vandaag nog uit tegen Getafe.

Zeilsters overvallen in Rio

RIO DE JANEIRO — De Britse zeilsters Hanna Mills en Saskia Clark zijn in Rio de Janeiro, waar ze trainen ter voorbereiding op de Olympische Spelen, onder bedreiging met geweld beroofd.

De twee, in 2012 voor eigen publiek goed voor olympisch zilver in de 470-klasse, wandelden van de zeil-

club terug naar hun hotel toen ze werden overvallen door een paar jongens die met grote messen zwaaiden. “Ze duwden ons en pakten alles af wat we bij ons hadden”, liet het duo via Facebook weten. “Afgezien van de spullen die echt iets waard zijn, is het meest vervelende nog dat de lycra-pakken waarin we zeilden, zijn gestolen. Ongelooflijk.”

Opluchting bij wielrenner Westra

CALPE — Wielrenner Lieuwe Westra is opgelucht dat zijn ploeg Astana alsnog de licentie heeft gekregen voor de WorldTour. “Nu weet ik zeker dat ik niet naar Australië ga voor vakantie, maar om de Tour Down Under te rijden.”

“En daarna leg ik de focus op een goed klassement in Parijs-Nice”, laat de Friese renner vandaag weten in *De Telegraaf*. Astana lag onder de loop wegens vijf doping-

gevallen en verhalen in de Italiaanse media over de betrokkenheid van de formatie bij de levenslang geschorste dopingarts Michele Ferrari. De internationale wielrenunie UCI nam meer tijd om te bekijken of de ploeg nog wel recht heeft op deelname aan de belangrijkste koersen in 2015. “Het is allemaal wel heel frustrerend, vooral omdat wij renners er niets aan kunnen doen. Hopelijk kunnen we ons gewoon weer concentreren op het fietsen”, aldus Westra.

Nog een kopstuk IAAF weg om dopingdocu

LONDEN/PARIJS — Een derde hoge official van de atletiekfederatie IAAF heeft zich teruggetrokken als gevolg van de documentaire van de ARD over massaal en systematisch dopinggebruik in de Russische sport. De Fransman Gabriel Dollé zou volgens *L'Equipe* en *The Guardian* zijn functie als hoofd van de antidoping-afdeling van de IAAF hebben neergelegd.

Eerder deed Valentin Balachnitsjev, penningmeester van de internationale bond en tevens voorzitter van de Russische atletiekbond, een stap terug. Hij wil de resultaten afwachten van een onderzoek van de ethische commissie van de IAAF naar de dopingbeschuldigingen uit

de documentaire, die vooral de Russische atleten betreffen. Ook Papa Massata Diack, de zoon van IAAF-voorzitter Lamine Diack en werkzaam op de commerciële afdeling, heeft zijn werk neergelegd. Diack wordt verdacht van het aannemen van steekpenningen. De naam van Dollé komt volgens the Guardian voor in documenten die door de Russische marathonlooper Lilia Sjoboechova zijn overhandigd aan de ethische commissie van de IAAF. De atlete beweert dat ze 450.000 euro heeft betaald aan leden van de Russische atletiekbond om een positieve dopingtest geheim te houden. Later in haar carrière kreeg ze 300.000 euro terugbetaald nadat ze was geschorst wegens doping.

Hockeysers met veel moeite langs België

BHUBANESWAR — De Nederlandse hockeysers spelen morgen om de vijfde plaats bij de Champions Trophy in het Indiase Bhubaneswar. De ploeg van bondscoach Max Caldas versloeg vandaag België. Dat gebeurde via shoot-outs (4-2), nadat het duel in de reguliere speeltijd was geëindigd in 2-2.

Oranje begon goed aan het duel met de Belgen. Jeroen Hertzberger zette Nederland na elf minuten op voorsprong. Vlak voor het einde van het tweede kwart werd de marge door Sander Baart met een fraai lobje verdubbeld. Er leek dan ook weinig aan de hand voor Oranje, maar België kwam in de tweede helft sterk terug. Tom Boon zorgde in de 49e minuut voor de 2-1. Daar leek het bij te blijven, maar

in de laatste minuut van de officiële speeltijd kregen de Belgen een strafcorner, die via Tanguy Cosyns werd benut.

Nederland nam de beslissende shoot-outs vervolgens beter. Hertzberger, Robbert Kemperman, Seve van Ass en Baart benutten allen hun shoot-out. Baart had daar wel een strafbal voor nodig, nadat doelman Jeremy Gucassoff hem in eerste instantie onreglementair afstopte. Jaap Stockmann, zoals gebruikelijk op doel bij Nederland, keerde de shoot-outs van Cosyns en Florent van Aubel wel volgens de regels. Dat leverde Caldas en zijn mannen de zege op. In de strijd om de vijfde plek speelt Oranje tegen Argentinië. België, dat wordt geo-coacht door Jeroen Delmee, neemt het op om plaats zeven tegen Engeland.

ARE — Marcel Hirscher heeft gisteravond gedomineerd in de reuzenslalom voor de wereldbeker in Are. Dat gebeurde bij kunstlicht, een primeur in deze discipline.

De 25-jarige Oostenrijkse skiër, die dankzij zijn moeder ook de Nederlandse nationaliteit bezit, was in het Zweedse wintersportoord in beide manches de beste. Met een eindtijd van 2.30,18 was hij ruim een seconde sneller dan Ted Ligtgy. Deze Amerikaan maakte in de tweede run zijn kleine achterstand op de Duitser Fritz Dopfer ruimschoots goed. Diens 22-jarige landgenoot Stefan Luitz kwam ook nog voorbij en greep het brons. Dopfer gleed door een ‘stuurfout’ terug naar de vierde plaats in de eindrangschikking. In het wereldbekerklassement (overall) maakte Hirscher 100 punten goed op de Noorse lijststaanvoerder Kjetil Jansrud, die deze reuzenslalom aan zich voorbij liet gaan. Het verschil is nu nog 72 punten. De Oostenrijker is wel de beste specialist op de reu-

Marcel Hirscher op weg naar de overwinning in het Zweedse Are.

zensslalom. “Een prima dag”, reageerde Hirscher op zijn 25e WB-zege. “Ik voel

me thuis op ijzige pistes zoals deze, want ik weet dat mijn stijl van skiën en

techniek veel mogelijkheden bieden. Bovendien kan ik vertrouwen op mijn ma-

teriaal. Dat alles geeft zekerheid op welk parcours dan ook.”

Foto: AFP